ENTERED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT (No. 396) AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 6, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE OF NEW YORK, N. Y. By Order of the President, A. S. Burleson, P. M. Gen.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Velja za vse leto..... $6.00
Za pol leta 3.50
Za New York celo leto 7.00
Za inozemstvo celo leto.... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily in the United States.

Issued every day except Sundays and legal Holidays.

75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 167. — ŠTEV. 167. NEW YORK, SATURDAY, JULY 17, 1920. — SOBOTA, 17. JULIJA, 1920. VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

NAJNOVEJŠE IZ POLITIČNIH TABOROV

ŠE VEDNO HOČEJO LA FOLLETTE-A. — NOBENEGA STRAHU PRED TRETJO STRANKO. — NASPROTNICE ŽENSKE VOLILNE PRAVICE BODO NAJBRŽE KMALU PRI HARDINGU V AVDINECI. — HARDING NEPRISTRANSKI.

Chicago, Ill., 16. julija. — Nadaljni poskus, da se ustanovi tretjo stranko, bo vprizorjen v treh tednih in sicer od strani organizacije veteranov svetovne vojne, kot je objavil prejšnji predsednik organizacije, Barlow.

— Veterani svetovne vojne bodo sklicali politično konvencijo, — je rekel, — in vse liberalne skupine, so povabljene na vdeležbo. Pozvali bomo senatorja La Follete, gospoda Bryana ter vse druge napredne voditelje, da zborujejo z nami.

Objava se je završila na seji članov komiteja, 48, ki so se uprli na konvencije farmerske in delavske stranke in ki so se nato zopet sestali, da vidijo, kaj bi se dalo napraviti.

Marion, Ohio, 16. julija. — Senator Harding je izjavil včeraj, da je prepričan, da ne bo tretja stranka uplivala na glasovanje v republikanski stranki. Republikanska stranka je dosti široka, da zadosti željam delavcev, farmerjev in trgovcev. To je napredna platforma, ki se obrača na vse dobre Amerikance. Kandidat je dal izraza svojemu zadoščenju, da je senator La Follette odklonil sprejem kandidature tretje stranke.

Kandidat je bil celi dan zaposlen s sestavo svojega sprejemnega govora.

Washington, D. C., 16. julija. — Senator Harding je zvezi nasprotnic ženske volilne pravice pismeno sporočil, da je pripravljen sprejeti jih. Gospa Horace Brock, predsednica republikanskega oddelka zveze, je dobil pismo, ki je datirano z dnem 6. julija. V tem pismu pravi kandidat, da je tako nepristranski, da lahko zasliši vse stranke.

Mary Kilbreth, predsednica zveze, je izjavila, da je resolucijski komitej grdo postopal z zvezo. Ženske so morale čakati dva dni, predno se jih je zaslišalo, dočim je komitej sprejemal deputacije črncev, Indijancev, Koreancev in drugih.

NEMCI MORAJO UGODITI ZAHTEVAM ZAVEZNIKOV

V SLUČAJU, DA TEGA N BODO HOTELI STORITI, BODO ZAVEZNIŠKE ČETE ZASEDLE DOLINO REKE RUHR. — ZAVEZNIŠKA KOMISIJA BO IZBOLJŠALA ŽIVLJENSKI STANDARD NEMŠKEGA PREMOGARJA.

Spa, Belgija, 16. julija. — Povelja so bila že pripravljena za zasedenje doline reke Ruhr, če ne bodo nemški delegati pristali v zahteve zavezniških ministrov, tikajoče se dobave dveh miljonov ton premoga na mesec tekom naslednjega pol leta.

Ta zahteva je bila zadnja beseda od strani zaveznikov in treba ji je zadostiti brez ugovora.

Nemci morajo vzeti v plačilo za vsako tono premoga $1.25 v zlatu in nobenega centa se ne bo podpisalo na račun vojne odškodnine, katero morajo plačati Nemci.

Nemška verzija zavezniških pogojev se radikalno razlikuje od verzije kot je bila objavljena v zavezniških krogih. V nemškem glavnem stanu so objavili nemški prevod zavezniških pogojev, katerih sami niso hoteli objaviti, in na ta način so prišli pogoji v roke zavezniških in nemških poročevalcev.

V Essenu je zavezniška komisija, v kateri bo zastopana tudi Nemčija in ki bo imela nalogo izboljšati standard življenja med premogarji v namenu, da se poveča njih produkcijo. Dogovor določa tudi stalno delegacijo reparacijske komisije v Berlinu, ki bo nadzorovala nemške operacije s premogom.

Ničesar definitivnega se ni izvedelo včeraj zvečer v nemškem glavnem stanu, vendar pa se domneva, da bodo sprejeli Nemci pogojno.

Pogoje, katere je izročila konferenca nemškemu finančnemu ministru Simonsu, se smatra v splošnem za odločilno zmago politike, za katero se je zavzemal Millerand.

BOGATI NAJ PLAČAJO VOJNE STROŠKE

Italjanski ministraski predsednik Giolitti, je rekel, da naj bogatini plačajo stroške vojne.

Rim, Italija, 16. julija. — Poslanska zbornica je dala kabinetu Giolittija soglasno zaupnico koncem nagovora, katerega je imel ministrski predsednik, v katerem je obrazložil politiko vlade ter trdil, da je treba popolne preureditve avtoritete parlamenta.

Signor Giolitti je rekel, da namerava Italija dovesti do popolne neodvisnosti Albanije ter nadalje, da je treba potrebne nove davke razdeliti po principu, da bodo morali bogati nositi pretežni del teh bremen. Obsojal je strogo ljudi iz borze, ki skušajo dovesti do zmanjšanja državnih fondov v namenu, da s tem ustrahujejo vlado.

Njegov nagovor je sprejela zbornica z velikim odobravanjem.

DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarna izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim razmeram primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriškem in tudi na Notranjskem, po ozemlju, ki je zasedeno po italjanski armadi

Včeraj smo računali za pošiljatve italjanskih lir po sledečih cenah:

50 lir	$ 3.70
100 lir	$ 6.80
300 lir	$20.40
500 lir	$32.00
1000 lir	$64.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej.

Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Postal Money Order, ali pa New York Bank Draft

Tvrdka Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York N. Y
Vstanovljena leta 1898

OBSEDNO STANJE V LONDONDERRY NA IRSKEM.

NAJPREJ V VARŠAVO, POTEM PA MIR!

Tako je rekel sovjetni vojni minister Trocki. — Rusi ne zahtevajo od Poljakov odškodnine.

London, Anglija, 16. julija. — Boljševiški vojni minister Leon Trocki je rekel včeraj v nekem svojem govoru, da bo boljševiška Rusija šele tedaj sklenila s Poljaki mir, ko bodo boljševiške čete vkorakale v glavno mesto Poljske, v Varšavo.

Poljski demobranski svet, ki izvaja diktatorsko oblast, je sklenil sprejeti predloge angleškega ministrskega predsednika Lloyd George-a.

Berlin, Nemčija, 16. julija. — Uradno brezžično poročilo Leninove vlade v Moskvi pravi, da sovjetna vlada ne bo zahtevala nikake odškodnine od Poljske. Nasprotno pa predlaga sovjetna vlada zbiranje meduarodnega fonda za obnovo celega sveta.

MIR Z AVSTRIJO JE SEDAJ POPOLEN.

Pariz, Francija, 16. julija. — Izmenjava ratifikacij mirovne pogodbe, sklenjene v St. Germain, ki je izpopolnila mir med zavezniki in Avstrijo, se je završila danes dopoldne v francoskem zunanjem uradu. Jules Cambon je predsedoval cerimoniji.

Pozneje je podpisal Herč, zastopnik Čehoslovaške, dogovor za varstvo manjšin v ozemljih prejšnje avstro-ogrske monarhije.

RABLJI SO ZAŠTRAJKALI...

London, Anglija, 15. julija. — Kot se poroča so rablji v Nemčiji zaštrajkali, da izvojujejo višje plače. Tako se glasi v poročilu, katero je objavila Exchange Telegraph Company, ki se opira pri tem na poročila nemških listov.

V Meiningen ni bilo mogoče izvršiti usmrčenja nekega morilca, ker sta rablja v Halle in Monakovem zaštrajkala in ker nista hotela izvršiti njih posla.

VAŽNO ZA POTNIKE

One potnike, ki so nam poslali aro za parnik 'President Wilson', ki odpluje 27. julija, prosimo, da pridejo, ako je le mogoče, že v četrtek 22. julija, da nam bo mogoče preskrbeti vsem potne liste. V soboto in nedeljo se namreč potni listi ne izdajajo. Pri tako velikem številu potnikov, kot jih imamo za ta parnik, ni mogoče dobiti potnih listov v dveh dneh, zato naj gledajo, da so v našem uradu v četrtek, 22. julija.

Frank Sakser.

HOTELI SO DATI MILJARDO KAJZERU

Prejšnjemu kajzerju so hoteli dati tisoč milijonov mark, a socijalisti so nakano preprečili.

Berlin, Nemčija, 16. julija. — Medtem ko se v Spa delegati zaveznikov in Nemčije prepirajo radi višine odškodnine, katero naj bi plačala Nemčija in ki pomenja življenje ali smrt za Nemčijo, je ušlo splošni pozornosti, da so reakcijonarji v pruskem deželnem zboru stavili predlog, da se sprejme zahteve Hohenzollerncev, stavljene na Prusijo, v bloku in brez debate. Po energični opoziciji socijalistov ter pripombi, da bi kaj takega napravilo skrajno slab utis v Spa, se je zahvaliti, da je bila rešitev zadeve preložena na jesen.

— Skupna svota teh zahtev, — je izjavil pruski finančni minister — znaša skoro milijardo mark soglasno s sedanjo vrednostjo marke. Naši prijatelji iz centruma in demokratične stranke so glasovale z reakcijonarci v glavnem raditega, ker niso hotele, da bi dobil svet utis, da je nemška republika skušala zavrniti dobro utemeljene pravice. Socijalna demokaracija pa je prepričana, da je Viljem II. sokriv pri izbruhu vojne in da ga je treba smatrati odgovornim s celim njegovim premoženjem. Kronske domene naj bi torej padle nazaj v roke države.

— Socijalni demokratje pa so pripravljeni, — je nadaljeval, — plačati prejšnjemu kajzerju in Hohenzollerncem določeno svoto, ki jim bo zagotovila njih eksisteneo kot privatnim državljanom. Udarec v lice celega sveta pa bi bil, če bi pruska narodna skupščina poklonila Hohenzollerncem tekom konference v Spa velikansko darilo. Izprva so bili le socijalisti proti tej predlogi, a pozneje se je izkazalo, da so tudi številni pristaši centruma ter demokratje proti njej. Ustava predpisuje ljudsko glasovanje glede tega predmeta je jasno, da bo nemški narod oklonil zahteve Hohenzollerncev.

ANGLEŽI NOČEJO BOLJŠEVIKOV.

London, Anglija, 15. julija. — Sanori Nuorteva ki je dospel pred kratkim iz Združenih držav v Anlijo kot odposlanec Martensa, je bil danes zaslišan pred oblastmi ter bo najbrž depotiran. Kot se glasi je bil Nuorteva vsled pomote pripuščen v Anglijo. Imel je diplomatičen potni list, katerega je podpisal Martens in uradniki v Liverpoolu niso spoznali pravega značaja tega dokumenta.

IRCI SO ZAŽGALI SODNIJSKO POSLOPJE

Ustraši so streljali iz zasede na vojake in policiste. — Eden je bil mrtev, dva pa ranjena.

Belfast, Irska, 16. julija. — Irci so zažgali sodnijsko poslopje, v katerem bi se imel vršiti proces proti Josephu O' Doherty, sinnfeinskemu članu parlamenta, katerega dolže, da je pobiral denar za irski republikanski parlament.

Požgano je bilo tudi sodnijsko poslopje v Durnfootu, ki je bilo sprva določeno za obravnavo.

Oblasti so v velikih zadregah, kje naj se vrši obravnava, ker ni v okraju Donegal nobeno sodnijsko poslopje varno.

Dublin, Irska, 15. julija. — V tukajšnji bližini je bila včeraj zvečer napadena patrulja, sestoječa iz policistov in vojakov. En policist in dva vojaka sta bila mrtva.

Ustaši so streljali iz zasede.

ŽENA, DVE HČERI IN POHIŠTVO — VSE SKUPAJ ZA $75.

Chicago, Ill., 14. julija. — Ker ni imel Julij Marovski denarja, je prodal svojo ženo, dve hčeri in pohištvo za $75. Kupca sta bila dva njegova prijatelja. Po enem tednu je Julij zahteval družino nazaj ter naznanil celo stvar policiji.

Policija je vdrla v dom njegovih prijateljev ter našla pripravo za kuhanje žganja. Lastnika sta bila takoj aretirana, Markovski je pa dobil svojo družino nazaj.

SLAVNI ČEŠKI VIOLINIST BO PRIŠEL V AMERIKO.

Kot poroča neki newyorški češki list namerava slavni violinst ter učitelj, Otokar Ševčik, slediti vzgledu svojega ruskega tovariša, Leopoldo Auer-ja ter priti v Ameriko. Glasi se, da je sklenil Ševčik s konservatorijem v Ithaca, N. Y., kontrakt za pol leta, soglasno s katerim bo pričel s poučevvanjem od prvega januarja naprej.

Ševčik je star 68 let, se je učil pri svojem očetu ter nastopil pozneje kot solist na Dunaju. Iz njegove šole so prišli znani umetniki kot Kubelik, Kocijan, Marija Oall, Karol Ondrček in drugi.

POLJAKI ZAPUŠČAJO GORNJO ŠLEZIJO

Berlin, Nemčija, 13. junija. — Tukajšnje časopisje poroča, da je zapustilo več uglednih Poljakov Gornjo Šlezijo ter se naselilo v bivši provinci Poznanjski.

Nadalje so skoraj vsi poljski tovarnarji prodali svoje tovarne ter se izselili.

SUHAČI PROTI DEM. KANDIDATU COXU

GLAVARJI SUHAČEV NAMERAVAJO VPRIZORITI PO CELI DEŽELI RAZŠIRJEN BOJ PROTI GOVERNERJU COXU. — DEMOKRATIČNI KANDIDAT SE DOSEDAJ ŠE NI OFICIJELNO ZAVZEL ZA PIJAČO.

Columbus, Ohio, 16. januarja. — Vsa znamenja kažejo, da se pripravlja Antisalonska liga na to, da dvigne nad gravo governerja Coxa kot predsedniškega kandidata isto gorjačo, katero je na neuspešen način vihtela tekom zadnjih dveh let njegove sedanje administracije kot governer.

Najti je tudi dosti dokazov, da se kandidat pripravlja na sprejem izzvanja in da ne bo hotel sprejeti nikakih diktatov od strani Lige, niti glede politike, katero bo zasledoval kot kandidat, niti glede stališča, katero bo pozneje zavzel glede liberalizacije Volsteadove postave.

Prišlo bo do boja, v katerem se bo pokazalo, če bo pijača vprašanje, ki bo prišlo tekom kampanje na površje ali ne in drugič či bo Liga v stanu še nadalje trditi, da nima ameriški narod pravice uveljavljati postav glede svoje osebne svobode.

S tem pa še ni rečeno, da se je governer Cox zavzer za pijačo. Pred kratkim je izjavil, da je za izvedbo vseh postav, ki so uveljavljene, da pa se ozira na volitve v kongres kot sredstvo, s pomočjo katerega ameriški narod lahko pokaže, kaj hoče z ozirom na Volsteadovo postavo.

Srd Anti-salonske lige se obrača proti governerju Coxu in to se bo pokazalo tudi tekom kampanje.

Na drugi strani pa se je tudi med mokrači pajavil dvom, če je Cox v resnici tako moker kot so oni domnevali v času, ko so glasovali zanj.

Governer Cox bo jutri odpotoval v Washington, da se posvetuje s predsednikom. Ko bo v Washingtonu, ne bo nič presenetljivega, če se bo posvetoval tudi z državnim tajnikom Colby-jem.

Governer Cox je pozitivno izjavil, da ne bo razpravljal o spornih vprašanjih, dokler ne bo imel svojega formalnega sprejemnega govora.

Vsa znamenja kažejo, da bodo trije glavni stani za demokratično narodno kampanjo. Eden se bo nahajal v New Yorku, drugi v Chicagu in tretji v San Franciscu. Mesto Columbus si na vse načine prizadeva, da bi postalo guavni stan kampanje, a vsi ti napori se bodo najbrž izjalovili.

RAZMERE NA MADŽARSKEM.

Washington, D. C., 15. julija. — Kabelska poročila, ki so dospela danes iz Budimpešte semkaj, pravijo, da bande teroristov vedno bolj naraščajo in da postajajo vedno bolj nevarne. Izprva se je obračal srd teh roparskih tolp proti Židom, a sedaj ne delajo nikake razlike več v izbiri svojih žrtev.

V zadnjem času so pričeli ogrski Židje bežati iz dežele ter se seliti v Jugoslavijo ali Čeho-Slovaška in sicer na temelju govoric, da nameravajo teroristi po strmoglavljenju sedanje vlade vprizoriti splošen pogrom na Žide. (Židje s oprivedli Madžarsko tja, kjer se nahaj adanes in prav nič se ni treba čuditi, če se obrača ljudski srd proti njim.)

TRI OSEBE MRTVE PRI POGONU NA MUNŠAJNARJE.

Wiliamson, W. Va., 14. julija. V tukajšnji bližini so včeraj zvečer vprizorili uradniki pogon na munšajnarje. Pri tej priliki so bile mrtve tri osebe, več jih je bilo pa ranjenih. Pravih lomilcev posta ve niso izsledili.

ITALJANI ZOPET DIVJAJO.

Trst, 13. julija. — Nocoj so se vršile velike protislovenske demonstracije, in Italjani so kazali v vsej luči svojo "kulturo".

Veliko Slovencev so pomorili in veliko ranili.

Škoda, ki so jo napravili v raznih slovenskih bankah, trgovinah in hotelih, znaša nad en miljon dolarjev.

Italjanska banda se je posluževala pri svojem delu bomb.

POROKA TAFTOVE HČERKE.

Včeraj se je poročila Miss Helen Taft, hčerka prejšnjega predsednika Združenih držav s Frederick Manningom, učiteljem zgodovine na vseučiliču Yale.

PREMOGARJI SO ZASTAVKALI.

Scranton, Pa., 16. julija. — Šest tisoč premogarjev, ki so zaposleni pri Pennsylvania Coal Company, bo danes zastavkalo, da odpravijo kontraktno delo v premogovnikih. Glasi se, da bo ustavljeno vse obratovanje v vseh rovih.

Premislite dobro, komu boste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postati hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakotni bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane zapreke starim izkušenim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malim neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene obljube, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatve se zadnji čas po novi zvezi in na novi način primerno sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

Včeraj smo računali za pošiljatve jugoslovanskih kron po sledečih cenah:

300 kron	$5.70	1,000 kron	$ 18.00
400 kron	$7.60	5,000 kron	$ 90.00
500 kron	$9.50	10,000 kron	$179.00

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne, ko nam poslani denar dospe v roke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa New York Bank Draft.

Tvrdka Frank Sakser,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Vstanovljena leta 1898.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation)

FRANK SAKSER, President — LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officiers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

Za celo leto velja list za Ameriko		Za New York za celo leto	$7.00
in Canado	$6.00	za pol leta	$4.00
Za pol leta	$3.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
Za četrt leta	$2.00	za pol leta	$4.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Issued every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly $6.00

Advertisement on agreement

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

Življenski živec Anglije.

V najbolj skritem kotičku, kjer zamore le malokdo opaziti, je objavilo časopisje priprosto novico o velikem mednarodnem kongresu pomorščakov v Genovi.

Že izza leta 1914 je težka stvar dobivati novice. Tedaj je namreč začela Anglija direktno ali indirektno kontrolirati vse kablje. Vsledtega ni mogoče poročil nataněno razumeti. Pomanjkljiva so in brez potrebne razlage.

K tem poročilom spada tudi vest o kongresu v Genovi.

Zastopniki angleške vlade so vprvič javno izjavili, da je kontrola nad svetovnim parobrodstvom življenski živec Anglije.

Zagotavljali so, da bo 48-urni delovni teden na krovu angleških ladij uničil angleško parobrodstvo.

Uveljavljenje takega delovnega časa bi bilo podobno revoluciji. Značilno, jako značilno je, da je bila izražena ta pretnja.

Ko je bila v Ameriki sprejeta mornariška postava, je bilo tudi pri nas rečeno, da bo uničen ostanek nekdaj tako mogočne ameriške trgovske mornarice.

Toda vsi ti preroki so se izkazali za krive preroke.

Isto se bo tudi zgodilo z ljudmi, ki sedaj nasprotujejo zahtevam mornarjev. Svetovni promet se je vedno prilagodil vsem ekonomskim odnošajem in razvojem.

V slučaju, da bi pa zahteve monarjev res uničile angleško trgovsko mornarico, bi ameriški ladijski lastniki nikakor ne obupali.

Prestali so La Follettovo postavo; prilagodili se bodo tudi 48-urnemu delovnemu tednu.

Italija in vojni dobičkalovci.

V Ameriki traja že leta in leta boj proti dobičkalovcem in oderuhom. Cene živilom naraščajo, ravnotako tudi davki. Dobičkalovci pa gromadijo vedno nove miljone, žepi navadnega naroda se pa praznijo.

Generalni državni pravdnik trosi fraze, kaj se bo godilo, toda nič se ne zgodi.

Naši zakonodajci in oblasti naj bi se učili od Italjanov. V Italiji so vojnim dobičkalovcem res stopili na prste.

Tam je bila sprejeta drastična postava proti oderuhom. Potom te postave konfiscira italjanska vlada vse vojne dobičke, ki znašajo več kot 20,000 lir na leto. To je nekako 1500 dolarjev.

Umevno je, da bi ne bilo treba v Ameriki tako drastične postave. Mejo, kjer se začne konfiskacija bi se dalo precej zvišati.

Toda le največji optimist se zamore vdajati upanju, da se bo v Združenih državah zgodilo kaj takega.

Upliv korporacij na gotovih mestih je mogočen, dočim nima navaden davkoplačevalec nikjer nobenega upliva.

Odvetniki kot nominiranci.

"Preveč odvetnikov", — se je vedno glasilo, kadar se je govorilo o ameriški vladi Farmerske in industrijalne skupine so bile prav posebno pripravljene dati izraza takim kritikam.

V letu, ko sta obe stranki zavrnili odvetniške kandidate ter si izbrali lastnike listov, je bila Farmersko-delavska stranka ona, ki se je obrnila na odvetnike.

La Follette, Walsh in Dudley Field Malone so bile tri možnosti, o katerih se je razpravljalo. Vsi trije so odvetniki.

Parley Parker Christensen, o katerem se je govorilo kot o "črnem konju", je praktični odvetnik iz Salt Lake City.

Če označimo Eugena Debsa kot delavca, je bil on edini odločno delavski kandidat.

To je čudo, katerega ni mogoče razumeti.

Henry Ford izdeluje sedaj "Ie" še en miljon kar na leto. Medtem pa je prebivalstvo Združenih držav v zadnjih desetih letih naraslo za 14,000,000 ali za milijon in štiristotisoč na leto....

* * *

Najnovejša moritna senzacija v New Yorku je zanimiva raditega, ker je ona stara 45, on pa le 32 let.

* * *

Ženski čevlji sicer ne bodo postali cenejši, a lepši. Tudi tolažba....

* * *

Imenovan je bil nov general, da vodi poljske čete proti boljševikom. Te general zna gotovo dobro teči. — Tako poroča newyorški Morning Telegraph in ta pripomba je zelo pomembna.

* * *

Izdelovalci sira v Syracuse, N. Y., izjavljajo, da so njih skladišča polna sira, katerega ne morejo prodati. Slabo stanje svoje kupčije pripisujejo prohibiciji, ki je pometla s "free lunchom", pri katerem so preje vedno servirali sir.

* * *

V opičjih miši v zoologičnem vrtu v Bronxu vlada velika radost Suzette je postala mati lepe in zdrave deklice. Tehta tri funte, je dolga 16 colov ter je kot iz obraza izrezana Bomi, svojemu očetu. Tako nam je vsaj povedala kamela, katero smo včeraj obiskali. Ker se je veliki dogodek završil en mesec poprej kot pričakovano, se je mudil pri materi le Boma. Obnašal se je pri tem jako nerodno kot se ponavadi obnašajo očetje. Trdi se, da je to prvo rojstvo opice izza uveljavljenja prohibicije, a mi zelo dvomimo o tem.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio.

Ko je hotela v soboto 10. julija prekoračiti St. Clair Ave. na 61. cesti Fanica Lauschetova, je hipoma pridrdral avtomobil, ki jo je podrl na tla. K sreči se je Fanica prijela nevedoč za nadkolesno krilo ter si tako rešila svoje mlado življenje. Razven par malih prask ni dobila drugih nevarnejših poškodb.

Veliko nesreč se je pripetilo v nedeljo 11. julija popoldne, ko je nanagloma prišel dež, po katerem so polzele ceste, oziroma avtomobili. Med številnimi kolizijami je bilo tudi nekaj Slovencev, ki so imeli razbite avtomobile.

Zabava v Slovenskem Narodnem Domu v Clevelandu, ki se je vršila v nedeljo 11. julija popoldne in zvečer, je pokazala živahnost naših delavcev in vseh onih, ki radi pripomorejo v prid blagajne. Na to osmino pretečenega semnja je prišlo še veliko onih, katerih upanje je bilo, da dobijo tisto peč, katero si je marsikdo zaželel na tihem, a dobil jo je A. Dugan, ki je imel svoječasno restavracijo v prostorih, kjer jo ima sedaj Josip Milavec. Srečen človek! Na zabavi se je priredilo več malih licitacij, izmed katerih pa je bila poglavitnejša licitacija malega in plahega karnalčka, za katerega sta tekmovala J. Štrukelj in Satkovič. Končno ga je dobil prvi, in sveta bečlarska pravica je bila rešena. Ta dražba pa je prinesla Slov. Nar. Domu 124 dolarjev in 85 centov v denarju. Veliko delavcev je bilo na mestih, kot so jih imeli prejšnjo nedeljo. Tisti, ki najbolj delajo, so vedno pripravljeni pomagati, pa če so še tako utrujeni.

Iz starega kraja so se vrnili R. Perdan, J. Debeve in Jakšič, ki so odpotovali z zaboji v domovino. Z istim parnikom je prišlo več drugih Slovencev in Slovenk, posebno brhkih deklet. Med drugimi je bila tudi gospa Frančiška Tekavec, doma iz Hrovača pri Ribnici. Gospa Tekavec je namenjena k svojemu možu, kateri se nahaja v Minnesoti, in tu v Clevelandu se je vstavila le toliko, da obišče svoje sorodnike in prijatelje. Z njo je prišla tudi gospodična Ivanka Tanko iz Nemške vasi pri Ribnici. Ivanka ostane tukaj v Clevelandu pri svojem bratu Johnu Tanko na 61. cesti. Tudi Frančiška Mekinda iz Poštegberka pri Cerknici je prišla iz stare domovine. Frančiška bo tudi ostala tukaj v Clevelandu pri svoji sestri, gospej Ani Opeka, ki stanuje na 64. cesti. Tudi gospodična Ivanka Škerl je prišla v novo deželo z zadnjo slovensko karavano. Gospodična Ivanka je prišla z Viča pri Ljubljani ter se je odločila, da ostane sedaj pri nas Slovencih v Clevelandu. Zakaj pa bi ne, saj smo dobri ljudje, menda še boljši kot so v Ljubljani. Ivanka Škerl stanuje pri Mr. Candonu na 6305 Glass Ave. Kot razvidimo, našim novim došlecem ne bo kaj posebno domotožja po stari domovini, kajti o dobrotah ne poročajo. V stari domovini ljudstvo na kmetijah kljub svoji priprosti navadi je navdušeno za pravo svobodo — za federativno državo — republiko. Novodošlece pa najiskrenejše pozdravljamo in jim kličemo: Dobrodošli!

Kako je v starem kraju? Iz pisem čitamo enkrat tako, drugič zopet drugače. Iz stare domovine došleci poročajo, da je v starem kraju jako slabo. To so seveda nekateri. Drugi pa zopet pravijo, da ni kaj posebnega pomanjkanja. V gostilnah je vedno obilo obiskovalcev. In gotovo je, da v sedanjih časih krčmarji vendar ne pišejo več s kredo na steno: en frakelj, dva, tri itd. Torej: kako je v stari domovini — Jugoslaviji?

Kako si zaželi star slovenski naseljenec dobre in dišeče starokrajske viržinke, nam priča dejstvo, ki se je dogodilo baš v nedeljo 11. julija zvečer. Stvar pa je bila sledeča: Mr. Jakob Lovšin, podomače Burčev ata, je dobil po posredovanju njegovega prijatelja lepo viržinko. Brž jo je zapalil, toda ni hotela goreti, kot so gorele svoje čase viržinke v starem kraju pri litru vina. Pa se je domislil poleg stoječi starokrajski "old timer", pa je dejal: "Jakob, si potegnil slameo ven?" "Lej ga zlomka, pa se nisem spomnil", so dejali Burčev oče. In potegnili so slameo ven, zataknili starokrajsko viržinko, ki se je kadila, da je bilo veselje.

Zadnjo nedeljo 11. julija so bile avtomobilske nesreče zopet na dnevnem redu; zahtevale so eno smrtno žrtev in enajst jih je bilo ranjenih ali manj poškodovanih. John Novak, sprevodnik Gates Mill pocestne železnice, je bil skoro na mestu ubit, ko se je zaletel avtomobil v voz pocestne železnice.

Mathew Jarlen, star 30 let, katerega stanovanje je na 1133 Norwood Road, se nahaja v bolnišnici v kritičnem položaju. Hotel si je končati svoje življenje v nedeljo 11. julija s tem, da si je narezal obe roki za zapestjem. Našli so ga blizu New York Central železnice na vzhodni 40. cesti. Poročen je šele en mesec.

Ogenj je izbruhnil na vzhodni 75. cesti, kjer stoji Sojakova dvorana. Tri ure je vzelo ognjegasce, da so omejili ogenj. Škoda se ceni 7800.

Andrew Muzik iz 6307 St. Clair Ave. je stal v pondeljek 12. julija pred sodnikom Silbertom, kateri je hotel zvedeti od njega, če je res prodal en kvart alkohola. Muzik pa mu je odgovoril: "Da, sodnik, prodal sem ga, toda bilo je polovico vode. Dal sem za 13 dolarjev." Sodnik pa mu je naročil, da naj plača $200.

Jako nepreviden je grocerist John Tilek na 8381 Kosciusko Ave. Mož je imel navado doma žganje kuhati in ženo pretepati. Ko je v soboto 10. julija zopet pretepal ženo s pokrovom od žganjarskega kotla, je prišel policist, ki je rešil ženo tepeža, obenem pa sumljivo gledal pokrov. Policist je nadalje iskal po hiši, dobil žganje, rozine in vso "pripravo". Slaba bo sedaj predla Tileku.

Štirideletnega Johna Pinevski na 14312 Benwood Ave. je mati poklicala, naj pride v hišo, in ko je fantiček tekel, da uboga mater, je pred hišo padel v blato. V istem trenutku je zavozil preko njega velik truck, ki je siromaka na mestu ubil. Voznik avtomobila ni odgovoren, ker je fant direktno pred njegovim vozom bežal proti domu.

Pevsko društvo "Ljubljanski Zvon" iz Ljubljane je poslalo na clevelandske rojake prošnjo za podporo. Obenem naznanja to izvrstno pevsko društvo, da pevskim društvom po Ameriki drage volje pomaga dobaviti najnovejše slovenske pesmi, kar je na vsak način vesela novica za ameriška slovenska pevska društva, ki jako potrebujejo novih slovenskih sklad. Naredila se je posebna nabiralna pola in se izročila g. Primcu Kogoju, ki je eden najstarejših slovenskih pevovodij v naselbini in ima mnogo prijateljev. Kdor hoče kaj darovati, naj se oglasi pri Primožu Kogoju ali pa ga bo slednji sam obiskal, ali pa naj se zglasi pri Frank Hudoverniku, 1064 E. 62nd St.

V večje prostore se je preselil dr. Ivnik, slovenski kiropraktor, in sicer 13. julija v Batalovo hišo na 6408 St. Clair Ave.

Mr. Anton Korošec je v kompaniji z drugimi prevzel novo obrt, barvanje avtomobilov. Kdor je videl delo te tvrdke, se pač ne bo obotavljal, ampak izročil delo domačim ljudem na 1063 Addison Road.

Avtomobilsko podjetje, vožnjo z avtomobili, katero je dosedaj imel Mr. A. Korošec, je prevzel znani rojak S. Lunder, 1063 Addison Road.

Detektivi so vdrli v klet rojaka Luisa Gliha na 80. cesti ter našli par kapelj žganja, katerega so zaplenili. Škoda za trud in delo.

"Nikar ne jokaj, Vidka", je rekel John Hunjok svoji nežni zakonski polovici, ki je bila aretirana in kaznovana za $100, ker je prodajala "raisinjack". "Ta kontra je že taka, da moraš plačati ali takso ali pa kazen; plačaj torej rajši kazen."

Da se tatvina ne izplača, je pronašel John Lese. V neki trgovini je ukradel dve srajci, po $6 vsaka vredna. Zalotili so ga in poslali na sodnijo, kjer je moral plačati $25 in 30 dni je zaprt. — Kdo je na dobičku?

GENERAL JANKOVIĆ UMRL.

Iz Belgrada poročajo, da je 7. julija umrl v Novem v Dalmaciji gen. Boža Janković, bivši poveljnik armade, ki je v balkanski vojni zavzel Drač (Durazzo v Albaniji) in prodrl do Jadrana.

Peter Zgaga

Nekoč, pred leti, ko še nisem užival dvomljive časti, da bi bila izpod mojega peresa natisnjena kaka črka v kakem listu, sem bil napisal naslednjo pesem z naslovom:

KAJ JE ČASNIKAR?

Le vstran od mene, jaz sem namreč višji
kot drugi vsi, kot vsa svojat sveta.
Jaz sem viharnejši in jaz sem tišji
kot je tajfun, kot je šepet duha.
Jaz segam v zmede s samolastno roko,
dosežem vse, kar z more širni svet.
Z desnico v raj, z levico v globoko
brezdno, v svet, od vekomaj proklet.
Jaz sam sem svoj gospod, — brez gospodarja,
nikomur suženj, gospodar sem vsem,
kjerkoli bič neizprosen moj udarja,
kjerkoli brezobzirno dalje grem.
Jaz sem bič božji, jaz sem tolažilo,
jaz sem sodnik in zagovornik vseh,
jaz vem vse, kar je in kar je bilo,
uspeh povzročim in končam uspeh.
Jaz sem mladini strup in lek sem starim,
jaz starim smrt sem in mladim raj:
dodobra vse in skozinskoz prevdarim,
jaz tat sem in dobrotnik — "Jemlji".
"Daj".

Precej dolgo je že tega, in vrjemite mi, da so danes moje misli popolnoma drugačne.

* * *

Listnica.

A. C. Vi pa malo več zahtevate od mene. Kako naj odgovorim na vaše vprašanje: — Ali se more dva zakonska na zunaj poznati, koliko časa sta poročena?

No, poskušal bom vseeno:

Če hoče on pomiti črepinje, pa jih rajše ona, sta poročena eno leto.

Če ga ona sili, da bi šel zvečer ven, pa on noče iti, še nista poročena šest mesecev.

Če ga skuša zadržati doma, on pa sili ven — pet let.

Če pravi on, da je njena mati "preljuba ženica", sta poročena komaj en teden.

Če ga pozorno posluša, ko ji pripoveduje o svojem delu — manj kot šest mesecev.

Če pravi, da bi rada videla tovarno, v kateri dela, — sta poročena komaj tri mesece.

Če pa res gre gledat tovarno, — en teden.

Če se on rad doma pri peči greje, — sta poročena bodisi en mesec ali petindvajst let.

Če sta neprestano skupaj, ponoči in podnevi, če se objemata in poljubujeta, — škandal — še nista poročena, ampak samo zaljubljena

* * *

Popevka, katero že newyorški vrabci čivkajo

Luna sije,
kladvo bije
tam po vratih v fortin štrit.
"Ali spite?
Brž odprite.
če imate še kredit!"

"Če imate
in prodate
še par delnic na kredit?
Težko nosim,
dajte, prosim,
saj ne more nam sfalit."

"Kompanija,
kompanija,
lipov čaj, import, eksport,
vstani, vstani,
daj se, zgani,
jaz bi slišal rad report."

"Kaj je z bondi?
Kaj je s fondi?
Kaj je šif po luftu šel?
Kje sta tajnik
in blagajnik?
Ali ju je veter vzel?"

Dolgo časa
ni ga glasa;
slednjič pravi bariton:
"Le prgmahi,
kaj bi v strahi
žalovali za miljon?"

"Špekuliram.
Če faliram,
gre denar za božji lon.
Če dobiček
bo, skupiček
bom porabil za balon."

"V baritonu
in balonu
sem edinole ekspert.
Če mi poči,
ni pomoči,
ni papirja, ne kovert."

"Torej dajte,
pomagajte,
žep moj še prostoren bo.
Če mi daste,
kar imaste,
žep vaš bolj prozoren bo."

Vse utihne,
sapa pihne,
toliko, da se pozna.
Ubogi norček,
suh tenorček
pravi komaj slišno: — Ja!

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898 — Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki.

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsed.: LOUIS BALANT, Box 106, Pear Avenue, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minnesota.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

Vrhovni Zdravnik.

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 N. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorniki.

JOHN GOUŽE, Ely, Minnesota.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue M. So. Chicago, Ill.
IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Poročniki.

GREGOR J. PORENTA, Box 176, El, Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 456, Ely, Minnesota.
JOHN RUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

Pravni Odbor.

JOHN PLAUTZ Jr., 432-7th Ave., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 824-2nd Ave., Duluth, Minnesota.
MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Chicago, Ill.

Združevalni Odbor.

RUDOLF PERDAN, 6026 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.
FRANK ŠKRABEC, 4564 Washington St., Denver, Colo.
GREGOR HREŠČAK, 407 — 8th Ave., Johnstown, Pa.

Jednotino glasilo: "GLAS NARODA"

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatev naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika poročnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in sploh vsa zdravniška spričevala se naj pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristop. Jednota posluje po "National Fraternal Congress" lestvici. V blagajni ima okrog $300,000. (tristotisoč dolarjev). Bolniških podpor, odškodnin, in posmrtnin je izplačala že nad poldrugi miljon dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov(ice) in okrog 3 tisoč otrok v Mladinskem oddelku. Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih naselbinah. Tam, kjer jih še ni, priporočamo vstanovitev novih. Kdor želi postati član naj se zglasi pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za vstanovitev novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi s 8 člani ali članicami.

Avstrijski Vsenemci in krščanski socijalci

v zvezi s Horthyjevo madžarsko vlado delujejo z vso paro za povratek Habsburgovcev. Avstrijski Vsenemci so torej kljub temu, da so Vsenemci, zoper združitev Avstrije v veliko Nemčijo, katero idejo zastopajo avstrijski socijalci odkrito delujejo za združitev Avstrije z Madžarsko v novo Avstro-Ogrsko, ki naj bi bila seveda monarhija z dinastijo "katoliških in apostolskih" Habsburgovcev. Horthy je na Madžarskem že vse potrebno pripravil za povratek Habsburgovcev na madžarski "apostolski" prestol, krščanski socijalci pa v objemu z vsenemško stranka pridno organizirajo monarhistični preobrat predvsem na Tirolskem, Solnograškem in Bavarskem, kjer so organizirali svoje vojaške formacije, t. zv. "Heimwehren". Očitno je, da obstoja ne samo med krščanskimi socijalci in bivšim cesarjem Karolom intimna vez, temveč da obstaja sploh obširno zasnovan monarhističen komplot med vsemi reakcijonarnimi meščanskimi strankami tako iz Nemčije, kakor tudi Avstrije in Madžarske. Generali in drugi plačani monarhistični agenti imajo veliko posla in po nemškem in madžarskem časopisju je vedno čitati, da potujejo enkrat z Dunaja v Budimpešto, drugič v Berlin, Švico, Monakovo itd. Pred nekaj dnevi je baje bivši cesar Karol zaprosil entento, da se mu dovoli povrate kna Madžarko. Njegov odvetnik pa je te dni izjavil dunajskemu časopisju, da se Karol Habsburški formalno še ni nikdar odpovedal svojim pravicam do prestola. Jasno je, da kam pes taco moli. Posebno značilno za meščanske stranke v Avstriji je predvsem, da popolnoma taje madžarski beli teror ali pa ga naravnost odobravajo, krščanski socijalci g apa naravnost hvalijo in si ga stavijo v vzgled! Toda prepričani smo, da bo preletarijat vse grde in hinavske nakane monarhističnih agentov enkrat za vselej prekrižal in preprečil.

"Mir! Mir! Mir!"

Na kongresu za žensko volilno pravico v Ženevi so vzbujale pozornost zlasti žene z Dalnjega Vzhoda. Posebno živahne so bile zastopnice Indije. Sarojiny Naida je imela obširen govor, v katerem jei zjavajala: Vse žene streme po idealu jednakosti in prosijo k zvezdi jednakosti. Vse dajajo življenje pa imajo zato tudi pravico zahtevati, da se življenje ne uničuje. Indija je mati ostalih narodov, mati civilizacije in zajedno mati velikih nadej. Govornica se je po teh besedah obrnila proti vzhodu, razpela roke in globoko ganjena vzkliknila: "Mir! Mir! Mir!"

LJUDSKO GLASOVANJE V GORENJI ŠLEZIJI.

Berlin, Nemčija, 15. julija. — Pruska vlada je bilo neoficijelno obveščena, da je bilo ljudsko glasovanje v gorenji Šleziji določeno na čas koncem septembra, kot poroča Deutsche Allgemeine Zeitung.

Vossische Zeitung pravi, da so poljski in v splošnem zavezniški uplivi dovedli do tega da je bil datum za ljudsko glasovanje preložen na poznejši čas.

Vrednost izkušnje.

Napoleon je rekel nekoč: "Sedem kampanj je treba da se napravi enega vojaka." V teh besedah je velika modrost. Če hočemo kaj dobro napraviti, moramo imeti dobro izkušnjo. Vsledtega vzame leta in leta, da se napravi dobro zdravilo. Trinerjev Ameriški Eliksir Grenkega Vina, ki uživa danes sloves, da je najboljše zdravilo za zaprtje, slab tek, glavobol, izpehavanje in druge želodčne nerede predstavlja trideset let izkušenosti. Prestal je veliko preiskušenj, pokazal se je uspešnega ter pomagal miljonom bolnikom. Vsi, ki ga poznajo, ga slave. — "Trinerjevo Ameriški Eliksir Grenkega Vina je izborno zdravilo" piše G. Tony Prsle iz Oak Grove, La., 29. junija 1920. Poskusite, pa se boste strinjali s tem ugotovilom. Ne vzemite pa nobenega drugega "grenkega vina" od vašega lekarnarja ali prodajalca zdravil. Vstrajajte pri pristnem in vedno dobrem zdravilu "Trinerjev Ameriški Eliksir Grenkega Vina". — Joseph Triner Company, 1333—45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. (Adv.)

Vi potrebujete knjigo

Dr. Kern je nad deset let zbiral gradivo za angleško-slovenski besednjak. Vedel je, da Slovenci potrebujejo dober obsežen slovar pri učenju angleščine. Knjiga obsega 25,000 angleških besed z izgovarjavo in slovenskimi pomeni. Če vas angleški jezik zanima iv se ga želite priučite, si jo naročite. Kupite jo za svoje otroke, da se uče pravilne slovenščine. V vsaki hiši bi moral biti en izvod na razpolago celi družini.

Angleško-slovenski besednjak naročite na sledeči naslov:

Dr. F. J. Kern
6202 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Cena obsežni knjigi je 5 dolarjev s poštnino vred. — Istotam lahko naročite Zormanove pesmi za $1.25. —Adv.

SANTAL CAPSULES MIDY

Ozdravi katar mehurja in odstrani vse v 24 urah.
Vsaka pilula nosi ime MIDY
Varujte se ponaredb.
Na prodaj v vseh lekarnah

Splošni položaj v Evropi in Liga narodov.

Piše Frank H. Simonds.

Ugotovilo Venizelosa, da je Grška pripravljena poslati v boj proti Turkom pol miljona vojakov, meče mogoče najboljša luč na ozadje konflikta, ki je izbruhnil na bližnjem iztoku.

Če smatramo poljsko vojno za prvo dejansko vojno izza zaključka svetovne vojne in če pustimo na stran mejne in druge spore, ki so polnili zgodovino do zadnjega leta, je treba smatrati ta grško-turški spopad za drugo vojno. Oba konflikta sta si precej slična, čeprav so bili rki tako srečni, da so dobili mednarodna jamstva za svoje aspiracije, dočim jih Poljaki niso.

Na dnu tega najnovejšega spora leži slabost Turka, kadar nastopi v ulogi vladarja. Njegovo veliko evropske posestvo je izginilo in ostal mu je le prazen naslov lastnika Carigrada, katerega pa obvladujejo zavezniške bojne ladje. Tudi v izročni Traciji je vlada Turkov le začasna in celo v Mali Aziji je bodočnost Turčije več kot na tehtnici.

Če se premisli vse stvari, ki pridejo pri tem vpoštev, bi človek domneval, da bodo pustili premagalci Nemčije, ki so bili obenem tudi premagalci Turčije, Turke pri miru v Aziji in sicer raditega, ker bi bila to najlažja stvar in nadalje raditega, ker ni bil noben narod pripravljen prevzeti bremen ter plačati cene likvidacije turškega cesarstva. Če bi ostala Rusija še nadalje faktor v vojni, če bi ostala Rusija narodnostna enota, bi Carigrad z Armensko in Anatolijo vred pripadel Rusiji na temelju tajnih pogodb iz leta 1915. To bi bil delež pri vojnem plenu, ki bi bil namenjen carski Rusiji.

Polom Rusije pa je izločil Slovane od vsake neposredne sovdeležbe pri razdelitvi ozemlja. Ni še ugotovljeno, če ne bo Rusija, boljševiška ali caristična, skušala dobiti izhod v Sredozemsko morje. Za trenutek pa ne more Rusija dati na razpolago niti čet, niti uradnikov, ki bi upravljali province prejšnjega turškega cesarstva.

Kaj pa naj stori z velikim ozemljem, ki se steza od Črnega morja do Perzijskega zaliva ter od Kavkaza do Sredozemskega in Egejskega morja? To ozemlje je bilo že dejanski razdeljeno na dva dela. Arabski del je ustanovil svoje lastno kraljestvo ter prišel s tem v spor s francoskimi interesi v Siriji ter angleškimi v Mezopotamiji in Palestini. Ostaja pa še vedno velika masa ozemlja, ki je večje kot je ono Francije in Italije skupaj in ki vključuje nad dvanajst milijonov prebivalcev. To je ozemlje Anatolije in Armenske.

V tem ozemlju je največji posamezni narodnostni element turški, a ta element predstavlja komaj polovico splošnega prebivalstva in predno je prišlo do masakrov, je bil armenski element prevledujoč tako v Armenski sami kot v sosednjih okrajih, ki so preje pripadali Rusiji, katere pa je Turčija anektirala na temelju mirovne pogodwbe v Brest-Litovsku. Na obrežjih Črnega, Egejskega in Marmarskega morja pa žive Grki v velikem številu in to izza davnih časov, ko je perzijski naval na grške kolonije otvoril najslavnejšo dobo stare grške zgodovine.

Turki zahtevajo seveda vse to ozemlje zase obenem s Carigradom. Ker so se bali armenskih aspiracij, so v zadnjih desetletjih sistematično masakrirali Armence, dočim so v zadnjih letih deportirali Grke v velikem številu. Svoje zahteve glede tega ozemlja utemeljujejo Turki s številnimi razlogi in med njimi je verski glavni. Turški sultan je še vedno verski poglavar vseh mohamedancev in kršenje njegove avtoritete bi imelo brez dvoma za posledico nemir med mohamedanci v angleških, francoskih in celo italjanskih kolonijah.

Turške zahteve pa so bile pozitivno zavrnjene v trenutku, ko je stopila Turčija v vojno na strani Nemčije. Še bolj pa so bile zavrnjene, ko je bila Turcija deležna poraza Nemčije koncem vojne. Mirovna pogodba, ki je bila sklenjena v Parizu, je določala izločenje Turkov iz Evrope, odcepljenje vseh arabskih provinc prejšnjega turškega cesarstva ter prideljenje Smirne ter nekaterih drugih okrajev v Mali Aziji v roke Grške. Skušalo se je ustvariti tudi neodvisno armensko republiko z mejami, katere naj bi določil predsednik Wilson.

V teoriji je bila to rešitev, a dejanski se je takoj pojavilo vprašanje, ki se je pojavilo vedno ob sličnih prilikah: — Kdo bo izvedel in prestavil v dejstvo pogoje te mirovne pobodbe? Na temelju določb Lige narodov bi se morala kombinirana sila narodov združenih v Ligi, lotiti te naloge, a od prvega pričetka so Združene države odklonile vso odgovornost ter izjavile, da ne bodo dale na razpolago nikakih čet za tako podjetje.

Ostali so vsled tega le še Angleži, Francozi in Italjani, a težkoča je ležala v nasprotujočih si ambicijah teh narodov. Francozi in Italjani so takoj spoznali, da bo njih delež pri razdelitvi plena sorazmerio majhen. Ker je bila angleška diplomacija v Parizu zmagoslavna, so izgubili Francozi v Siriji skoro ves upliv in v istem položaju so se nahajali tudi Italijani, ker so Angleži in Amerikanci podpirali grške aspiracije.

Položaj, ki je bil že sam posebi napet, je postal še bolj napet vsled okupacije Carigrada od strani Angležev ter Smirne od strani Grkov. Vsled tega so Italjani takoj izjavili, da ne nameravajo poslati svojih čet v Malo Azijo in na ta način so bili tudi oni izločeni iz likvidacije turške posesti. Francozi so sledili temu vzgledu in danes je cilj francoske politike preroditi, ne pa uničiti nekdanje turško cesarstvo. Tako italjani kot Francozi nočejo sedaj dobavljati čet za zasedenje kateregakoli dela Anatolije in Francozi so že dejanski sklenili premirje s Turki v Cilieiji.

Vsled tega bi pripadla cela naloga likvidacije turškega cesarstva Angliji, če bi ne bilo Grkov, a slednji imajo na razpolago precejšnjo armado, velikega državnika kot ministrskega predsednika ter vidijo v sedanjem položaju priliko, da prestavijo grške aspiracije v Mali Aziji v dejstvo na tak način, da bo postala Grška v naslednjih par desetletjih velik narod ter velika ekonomska in politična sila na iztočnem koncu Sredozemskega morja.

Resnica je, da so Grki vedno sanjali o zopetnem ustanovljenju Bizantinskega cesarstva s Carigradom kot glavnim mestom.

Ta grška politika je v tem slučaju dobro služila namenom Anglije. Brez dvoma so Grki bodoče nadvladajoče pleme na bližnjem iztoku. Skoro deset milijonov Grkov živi v pokrajini med Trapezuntom in Kajiro in njih trgovske kolonije so razpršene ob vseh obalah Sredozemskega morja. V sedanjem času obstaja problem v tem, kako najti čete, da se nastopi z njimi proti oboroženim Turkom v Mali Aziji. Čete, ki jih imajo na razpolago Angleži in Francozi, obstajajo iz kolonijalcev, ki so mohamdanci in na prvi pogled je jasno, da je nevarno uporabljati take čete.

Čuden slučaj je hotel, da Angleži in Francozi sploh ne morejo uporabljati svojih domačih čet v Mali Aziji. Francozi potrebujejo svoje bele čete ob Renu ter niso v nikakem razpoloženju, da bi se lotili novih vojn v oddaljenih pokrajinah. Angleži pa imajo večino svoje redne armade na Irskem, Indiji in v Egiptu, kjer je krajevni položaj zelo kritičen. Če bi hoteli postaviti na noge nadaljne domače čete, bi se morali poslužiti konškripcije, kar pa je nemogoče vspričo sedanjega razpoloženja angleške javnosti, ki se upira kot francoska vsakim nadaljnim vojnam.

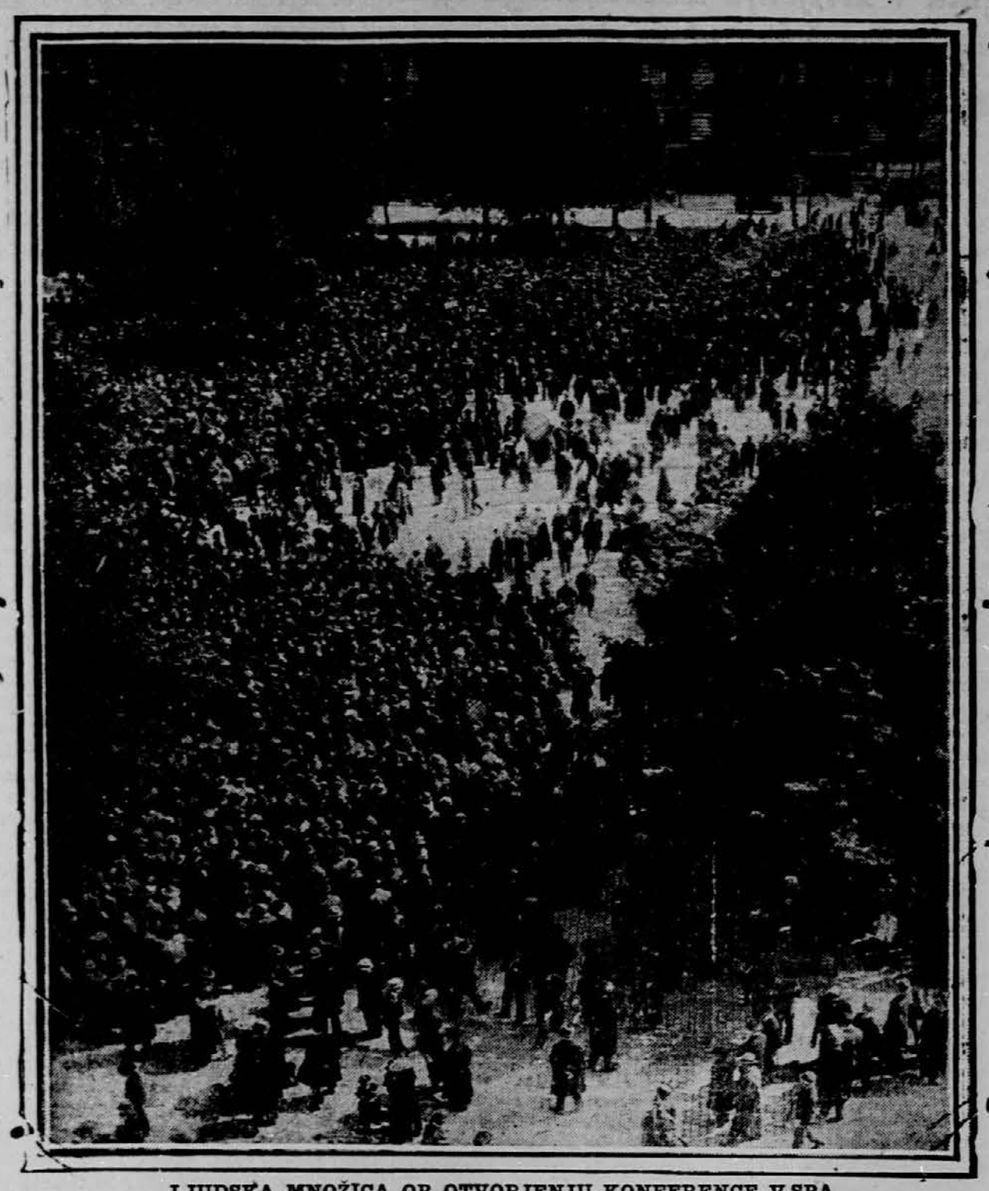

LJUDSKA MNOŽICA OB OTVORJENJU KONFERENCE V SPA.

To je položaj kot se je predočil vsakemu vspričo zadnjih razvojev na Poljskem. Poljska se je lotila vojne proti boljševiški Rusiji, ker je imela na razpolago armado, dočim ni imela nobena izmed ostalih zaveznških držav na razpolago armade za kampanjo v Rusiji. V slučaju Poljske je bila francoska politika, ki se je zavzema za napad na boljševiško Rusijo, kajti njen cilj je bil zgrajenje močne Poljske ter uničenje sovjetske Rusije.

Francosko časopisje se je zavzemalo za poljske operacije ter zahtevalo od zaveznikov, da jih podpirajo. Isto se vrši danes v angleškem časopisju z ozirom na Grško. Prav kot so bili angleški listi polni kritik z ozirom na pustolovstvo. Prav kot so bili angleški listi polni kritik z ozirom na pustolovstvo Poljske, tako so sedaj francoski in tudi italjanski listi polni kritik z ozirom na angleški imperijalizem, ki se skriva za grškim pustolovstvom v Mali Aziji. Stvar bi bila komična, če bi ne bil položaj skrajno resen in če bi ne obstajala nevarnost, da zopet izbruhne požar po celem bližnjem iztoku.

V splošnem se mora zdeti nepristranskemu opazovalcu, da je angleška politika zdrava, ko podpira Grke v njih operacijah, seveda pod pogojem, da ste Venizelos in grška armada dosti močna, da porazita nacijonalistične čete Kemal paše.

V tem slučaju bo pripadala bodočnost Grkom in njih angleškim zaveznikom in slednji bodo brez dvoma v stanju speljati grško politiko tako, da bo sicer koristna Grški, a še večje koristi za Anglijo samo. Resnični cilj Anglije je poslužiti se Grške kot baze za njeno iztočno politiko. Če bodo Grki v stanu zasesti zapadno Malo Azijo, če bodo tekom časa v stanu polastiti se Carigrada, potem bo za vedno odpravljej strah Anglije, da se bo kaka velika sila polastila Carigrada ter ogrožala tako Indijo kot Egipt. V grških rokah ne bo Carigrad nikdar nevarnost za Angleže in s pomočjo Anglije bodo Grki v stanu držati ga.

Francozi na svoji strani pa igrajo sedaj igro Turkov prav kot so jo igrali Angleži od Krimske vojne naprej pa do izbruha zadnje svetovne vojne. Tega ne dela jo toliko iz prevelikega nagnenja do Turkov temveč vsled želje, da nasprotujejo Angležem, katerim je vsled izida zadnje vojne pripadel največji plen na bližnjem iztoku. Če bodo Turki v stanu ostati v Carigradu, če bodo obdržali tako Anatolijo kot Armensko, bodo še vedno upoštevanja vredni in Francozi nameravajo ostati njih prijatelji na isti način kot so bili do pred kratkim Nemci.

Tako vidimo dve narodni politiki, ki delata druga proti drugi s posredovanjem manjših držav na sličen način kot sta se Avstrija in Rusija poslužili Srbije in Bolgarske v letih pred 1914.

Italjanska politika pa temelji na povsem drugačnih razlogih. Italjani so bližnji sosedje turškega cesarstva. Vsled tega sanjajo o zopetnem ustanovljenju Levante ter zopetnem uveljavljenju trgovskega in političnega upliva Benetk. Angleži in Francozi so skupaj izključili Italjanciz količkaj zaželjenih delov severne Afrike. Bodočnost Italije v zelo realnem smislu je videti vsled tega le v razvoju njenega upliva na bližnjem iztoku.

V vseh teh pokrajinah pa bodo našli Italjani Grke kot svoje največje rivale. V Albaniji, na otokih Egejskega morja, v Smirni ter ob obalah Egejskega morja si italjanske in grške aspiracije nasprotujejo in angleška podpora grških aspiracij je dovedla do izkreanja grških čet v Smirni in hitrega razširjenja grškega upliva v notranjost dežele. Če bo angleško-grška politika zmagala in če bodo Grki v stanu stopiti na mesto Turkov, bo bodočnost Italije v teh pokrajinah zelo omejena.

Vsled tega se Italija in Francija vedno bolj zavzemata za to, da je treba modificirati pogoje mirovne pogodbe s Turčijo v smislu, da se Turkom dovoli obdržati njih posestva v Mali Aziji in Armenski, dočim podpirajo Angleži s svojo strani Grke v njih napotrih, da izbacnejo Turke iz Evrope in tudi Male Azije. Vse to pa nam služi v dokaz, da stara mednarodna rivalstva, ki so prizadela toliko zla v preteklosti, še vedno obstajajo in da še vedno izvajajo svoj pogubonosni upliv.

Za enkrat je treba le še dognati, do kakšnega obsega bodo Grki v stanu izvesti program Venizelosa. To je zelo ambicijozen program. Naloga lotiti se Turkov na lastno pest, bi bila videti do pred kratkim kot naloga, ki presega moči in vire Grške. Nehote se spomni človek velikanskega poraza, katerega so doživeli Grki pred pet in dvajsetimi leti, ko je bila cela Evropa priča zadinje turške zmage in ko je bila Grška prisiljena izročiti ozemlje ter plačati vojno odškodnio. To pa se je zgodilo predno je prišel Venizelos s Krete in Grška se je od onega časa izpremenila.

Če pa se Grški ne bo posrečila nakana, če bodo grške armade poražene, se bo nahajala tudi Anglija v malo zavidanja vrednem položaju. Zapustiti Grke bi pomenjalo za Anglijo izgubiti ves upliv na bližnjem iztoku ter videti, kako bo Turčija restavrirana ter postala povsem logično orodje tekmovalcev Anglije. Podpirati Grško pa bi pomenjalo novo vojno ter odpošiljanje belih angleških čet v Smirno. V vsakem slučaju bi povzročilo to domačo politično krizo, ki je edina stvar, katere se Lloyd-George v sedanjem času boji.

Od vseh narodov, ki se bore za premoč na bližnjem iztoku, je položaj Francije še najbolj razočarljiv. Po pravici rečeno so francoske zahteve do iztočnega roba Sredozemskega morja stareše kot pa so angleške. Kljub vsej nasprotni propagandi niso Francozi imperijalistični v slabem pomenu besede. Njih zahteve so prav tako utemeljene kot so one Anglije ali še boljše. Temu nasprotno pa je treba izjaviti, da ima Francija v severni in zapadni Afriki obširna ozemlja, ki bodo zahtevala za svoj razvoj vse najboljše moči Francije. Ko pa bodo ta ozemlja razvita, bo Francija še vedno lahko obstajala kot velika sila. Vspričo tega cesarstva bi bila posest Sirije vedno neznatna.

Ker ima Francija več kot 25 milijonov mohamedancev v severni in zapadni Afriki, bi imela vojna s Turki in Arabci kaj resne odmeve v Afriki. Predvsem pa so francoski teritorijalni interesi na bližnjem iztoku komaj vredni spora z Anglijo, kajti podpora Anglije je Franciji v Evropi potrebna še za dolgo časa.

Za Angleže pa je nasprotno največjega pomena vse, kar se zgodi med Zlatim rogom ter mejami Egipta in Indije. Vojna je spravila na površje nove probleme za angleško državinštvo in noben teh ni tako resen kot so oni kojih središče se nahaja na bližnjem iztoku. Angleško nadvlado med Kajiro in Egiptom je mogoče vzdržati edinole s pomočjo novega in kolosalnega napora.

Prva vojna pomembnih posledic v Evropi po bitki pri Waterloo je bila Krimska vojna, v kateri so se francoske čete borile ob strani angleških proti carju. Usodepolne posledice tega so se pokazale dva desetletja pozneje, ko ni Rusija, spominjajoča se Sebastopola, nuiti z mazimcem ganila, da pomaga Franciji proti Pruski. Med Francijo in Anglijo in v manjši meri tudi med Italjo in Anglijo se je radi iztočnega vprašanja pojavilo slabo razpoloženje, ki bo mogoče imelo usodepolne posledice v bodočnosti.

Liga narodov ne more ničesar opraviti na bližnjem iztoku. Ni namreč mogoče narodopisno razdeliti ozemelj, ki pridejo pri tem vpoštev. Grki imajo veliko pravice do teh ozemelj, a isto velja tudi glede Armencev. Dokler ne bodo stopile skupaj vse velike države ter premagale Turke in uveljavile mednarodne uprave, ki bi ničesar ne nesla, temveč pomenjala le nadaljne stroške, ne bo vspričo sebičnih in nacijonalističnih ambicij mogoče najti rešitve, prav kot je bilo mogoče najti v preteklosti.

Lahko je ustvariti Poljsko, Češko-Slovaško, Rumunsko in Jugoslavijo, kajti v vsakem slučaju je mogoče najti solidno bazo, na kateri se lahko zgradi državo. Ni pa mogoče ustvariti prave države na bližnjem iztoku, kajti tam obstaja konfuzija plemen, ko so si sovražna in ki niso v stanu vzdržati dobro urejeno državo. V splošnem predstavljajo Grki najboljši materijal, a tudi grški viri so strogo omejeni.

Dve leti po polomu turškega cesarstva in več kot leto in pol po polomu Nemčije, je ostalo iztočno vprašanje še vedno nerešeno in to vprašanje je ravno ono, ki bo napravilo razkol med vrstami zaveznikov.

Resnična umestnost.

Prvi: — Človek, onega copernika v kavarni Rococo bi si moral ogledati. Naravnost čudovito!

Drugi: — Meni se zdi, da je vse to sleparija.

Prvi: — Kaj še, sleparija! Dal sem mu ponarejen bankovec za deset dolarjev in vrnil mi je pristnega.

Madžarske strahote.

Odposlaništvo angleškega delavstva, ki se je mudilo na Madžarskem priobčuje v londonskem listu "Daily News" svoje poročilo. Delegacijo so tvorili Wedgwood Jowett, Marris, Bruning in Williams. Iz poročila je razvidno, da se je beli teror na Madžarskem izvajal v najstrašnejših oblikah. — Preganjani so bili komunisti, socijalni demokrati in židje, pa tudi drugi. Madžarska sodišča so obsodila 14,000 ljudi na smrt. Ljudi so pred njihovo usmrtitvijo na strašne načine mučili. V Szolnoku so oficirji naenkrat pomorili 19 političnih jetnikov. V okraju Szegsard so brahijaine čete madžarskih oficirjev pomorile takoj s početka meščanske vlade 5000 komunistov. Kaj se je godilo s posameznimi jetniki v drugih slučajih, bi bilo tudi preobširno navajati, zato posnamemo deloma iz poročila angleške delegacije sledeče dokazane vzglede (izmed tisočih drugih): V Szegsard so aretirali 65 let starega moža, po imenu Deak, njegovega sina in svaka. Aretacijo je izvršil vojaški oddelek Jankowicz. Vsi trije so bili obešeni. Hčerka Deakova je z otroci vred morala obešenju prisostvovati. Ravnotako je bil žid Imre Engel tako umorjen: Prerezali so mu trebuh, nasuli vanj soli in ga nato pustili mirno umreti.

V Keczkemetu je bilo umorjenih nad 200 ljudi. Anta Bakony in 36 drugih jetnikov je soldateska izvlekla iz ječ in jih na najstrašnejši način v bližnjem gozdu umorila. Drugim osebam so prirezovali vratve in jih potem prisilili, da so skočili v reko Tiso.

Jožef Dundek, zaupnik kovinarjev, je bil prepeljan v kraj Salgatjin, kjer so ga neusmiljeno pretepali. Stotnik Reich ga je prisilil, da je moral dnevno vpričo častnikov onanirati. Žena je kleče prosila stotnika, da izpusti moža zavoljo otrok, stotnik pa je ženo vpričo moža, ki je bil zvezan na rokah in nogah, posilil.

V Siofok je stotnik Freisberger eno samo noč pomoril 42 jetnikov. Nekatere je pustil razsekati, sleči meso in dal drugim jetnikom jesti.

V Eniying je bil nek mizar živ pokopan.

V Budimpešti je oddelek "Ostenburg" v hotelu Palace Stefana Szabo in Iv. Koriez živa skalpiral.

V Deveczer je moralo 26 oseb kopati si svoje lastne grobove. Nekaterim so trgali živo meso s telesa.

V mestu Tab so obesili najboljšega zdravnika dr. Fischerja. Njegava žena in otroci so morali obešenju prisostvovati.

V Szekesfehervar je bil v svojem lastnem stanovanju obešen nek Goldberger, potem ko so oficirji njegovo hčerko v njegovi prisotnosti oskrunili. Hčerka se je na to iz obupa zastrupila.

Jetnike v Kamarom so všili v vreče in jih tako vrgli v vodo.

V Tiszasöly so ženo Klein s palicami tako dolgo tolkli, da je znorela in to samo zato, ker je njena hčerka imela za zaročenca vojaka rdeče armade.

Jakoba Mozes je poročnik Kanyare mučil tako, da mu je žgal z razbeljenim železom meso na licih in po rokah in mu zažgal brado. Mož je umrl v največjih mukah.

Neko ženo, z imenom Hamburger, ki je bila osumljena, da občuje s komunisti, je soldateska do nagega slekla in pretepala, skrunila in potem prisilia, da je sedla na razbeljeno peč. Nekemu moškemu je soldateska izpulila s kleščami vse zobe.

Židinjo Putnek je jetničar več dni izstradoval, potem pa posilil.

Enakih slučajev je nebroj. Čitatelji naj si vstvarijo po teh vzgledih sodbo o madžarskih strahotah sami.

Usoda Nemčije in Francije

Posebni poročevalec "Petit Marseilloisa" se je razgovarjal z bivšim nemškim ministrom za kolonije in finance Bernburgom, ki je rekel med drugim: z vsemi svojimi močmi sem se protovil versaillski mirovni pogodbi, ki je neizvedljiva in pod katero ne bi smel biti podpis Nemčije. Tekstilna industrija počiva, ker nimamo premoga in transportnih sredstev. Izročiti smo morali 150.000 vagonov in 5000 lokomotiv. Primanjkujejo nam pa tudi surovine in živila. S Poznanjskim in vzhodno Prusijo smo izgubili svojo zakladnico žita in krompirja, zato ne moremo prehranjevati delavcev, kakor bi bilo treba. Francija misli, da more Nemčija plačati precejšnjo odškodnino v zlatu, toda mi ne moremo plačati ničesar. Naš zaklad je vseboval pred vojno 10 milijard v zlatu, danes pa imamo vsega skupaj le eno milijardo mark v zlatu, s katero ne moremo razpolagati, če se hočemo izogniti gospodarskemu polomu. Imeli smo trgovsko mornarico in veliko trgovino, toda vse to je uničeno. Ker ne produciramo, tudi ne moremo izvažati. Situacija je torej brez izhoda tako za Francijo kakor za Nemčijo. Dolžnost Francije je, da pomaga Nemčiji, potem ko jo je razorožila. Naša vlada ni več ona, ki je bila. Samo ena je pomoč: prepričati se moramo, da se nahajamo mi vsi Francozi, Nemci, Avstrijci in Rusi v enakem položaju. S skupno silo moramo osredotočiti sredstva, da si opomoremo in ne uničimo telesa. Velik pogrešek v mirovni pogodbi je oropanje Nemčije. Francija nam je vzela ljudi in dohodke, odkod naj dobi sedaj zlato? Naša usoda je neločljivo zvezana z usodo Francije!

Dunajskega župana namestnica.

Pri reformi dunajskega občinskega sveta je bila izvoljena občinska svetnica Amalija Seidlova za namestnico župana. Zadnjo sejo mestnega sveta je vodila ona. To je prva žena, ki izvršuje v dunajskem mestnem svetu tako važno funkcijo.

Umor Esad paše in Italija.

Vest o umoru Esad paše je sprejela javnost s tiste vrste omalovaževanjem, ki je lastnost ljudi, katerih politično obzorje ne dosega niti par kilometrov izven njihovega stalnega bivališča. In vendar je bil umorjeni Esad paša faktično ministrski predsednik — Italjani so ga imenovali celo kralja — neodvisne Albanije, o katerem je jug. ministrski predsednik dr. Vesnič javno izjavil v parlamentu, da je bil iskren prijatelj, katere ga umor obžaluje cela jug. država! Vesničeva izjava: "Uverjeni smo, da bo prijateljska francoska vlada, ki zna ceniti usluge, katere je Esad paša storil skupni stvari, storila vse potrebno, da pride po pravega krivca in da tega pravega krivca po zakonu kaznuje", soglaša z izjavami francoskega časopisja "naj bi se francoska policija in francoska sodišča potrudila, najti duševiega očeta zločina". Torej je umor Esad paše na vsak način nekaj, česar jug. celokupna javnost ne sme in ne more prezreti.

Kdo in kaj je bil pravzaprav Esad paša, je najbolj razvidno iz njegovega "političnega testamenta". Esad paša je namreč neposredno pred atentatom poslal uredništvu "Tempsa" dolgo pismo, v katerem je razložil položaj Albanije.

Pismo se pričenja s spominom na londonsko konferenco leta 1913, ki je poslala po nasvetu Italije in Nemčije Wieda na albanski prestol. Ker je opravljal pri Wiedu posle vojnega in notranjega ministra, so ga Albanci zasovražili. Wied je na pritisk Avstrije, ki je osumila Esada italofilije, pustil celo s topovi streljati na njegovo hišo in ga je končno izgnal. Esad je šel v Rim, od koder pa je moral kmalu odpotovati. Leta 1914 je šel v Pariz. Ko je 3. septembra 1914 moral Wied zapustiti Albanijo, se je vrnil Esad paša v domovino in vkorakal z 10,000 prostovoljci v Drač, kjer se je oklical kot glavar albanske vlade. Avstrijska in bolgarska vlada sta ga hoteli pridobiti na svojo stran, toda on je vse takoj sporočil francoskemu zastopniku in ostal zvest zaveznikom. Turška vlada v Carigradu ga je medtem obsodila na smrt, del Albancev pa se je podkuljen od Avstrije uprl proti njemu, toda on je zadušil vstajo, vplenil upornikom 30,000 avstrijskih pušk in napovedal Avstriji vojno.

Nato pripoveduje Esad paša o uslugah, ki jih je storil med vojno zavznikom, predvsem pa Srbom pri njihovem umikanju preko Albanije. Prišli so žalostni časi in je bilo treba izpraziti Albanijo. Francoska vlada je hotela prenesti albansko vlado na Krf, toda italjanski zastopnik v Draču, ki se je poslužil laži, da to zahteva ententa, je dosegel, da je šel Esad paša v Rim, kjer so ga sprejeli z velikimi častmi in ga priznali za glavarja albanske vlače. Pozneje je prišel zopet v Pariz, kjer ga je prosil Poincare, naj gre s svojimi Albanci na pomoč v solunski ofenzivi. Tudi tu je storil svojo junaško, vojaško in organizatorično dolžnost, toda kaj je dosegel? Italjanski zastopnik je pred njegovim odhodom iz Drača zagotovil, da je italjanska vlada na njegovi strani, toda Rim je po končani vojni preprečil, da zavezniki niso poslali svojih diplomatičnih zastopnikov v Albanijo, češ, da so zavezniki pooblastili Italijo, da zastopa albansko zunanjo politiko. Ker Esad paša ni vedel za londonski pakt, se je uprl takemu postopanju, kar mu je povzročilo precej neprilik. Poincare in Briand sta mu zatrjevala svojo naklonjenost, dokler ni Francija vsled sklenjenega premirja odpoklicala svojega zastopnika pri njegovi vladi in mu sporočila, da se ne sme vrniti v Albanijo, dokler mirovna konferenca ne odloči o usodi njegove domovine. Končno vsebuje pismo energičen protest proti temu ravnanju in pravi, da je vsega tega kriva Italija.

Zdi se, kakor da bi bil Esad pisal to pismo v smrtni slutnji, kajti še predno je bil ta njegov "politični testament" objavljen, je padel kot žrtev mladega morilca, ki je prišel z znatno svoto direktno iz Rima. Ni izključeno, da je napisal to pismo z gotovim namenom, kajti "Eclair" poroča, da je bil Esad paša pred osmimi dnevi obveščen o nameravanem atentatu — morilec je prišel osem dni pred atentatom iz Rima v Pariz — toda Esad paša ni hotel vpoštevati tega obvestila in je odklonil vsako varnostno stražo.

Ni slučaj, da se je izvršil umor ravno v najkritičnejšem času za Italjane v Albaniji, ko se pred Valono odločuje o ugledu "zmagovite" Italije, ki s svojo albansko politiko namerava držati v šahu pogajanja za rešitev jadranskega vprašanja. Ni slučaj, da je padel ravno v tem času mož, ki je bil duša albanskega upora proti Italiji, mož, ki je po Vesničevi izjavi "uvidel pravi pot politike svojega naroda", mož, "ki je uvidel, da to zahtevajo interesi njegovega naroda in njegove bodočnosti ter je bil vsled tega edini iskreni prijatelj jug. naroda". Ni slučaj, da je prišel 25-letni morilec Averico Rustein iz Rima v Pariz, kjer je celih osem dni študiral vzgojeslovje in zna perfektno italjanski.

Pariško časopisje z izjemo "Petit Journala" naglaša italjanske intrige proti Esad paši in razlaga njegov umor v zvezi z albanskimi dogodki. Ravno tako belgradsko časopisje, ki je brezdvomno dobro informirano o odnošajih med jug. državo in Albanijo. Kakšni so ti odnošaji in kakšno je bilo službeno razmerje med jug. vlado in umorjenim ministrskim predsednikom albanske vlade, pa je razvidno iz dr. Vesničeve izjave v parlamentu. Med tem ko francosko in jug. časopisje podertava italjansko sovraštvo do Esad paše, skuša italjansko časopisje z izjavami raznih italofilskih Albancev prikriti svoje veselje nad njegovo tragično smrtjo in jo hoče spraviti v zvezo z albanskimi italofilskimi nacijonalisti, ki so bili seveda vedno nasprotniki Esadove protiitaljanske politike. Vnuk Esad paše, njegov politični nasprotnik, ki je prišel po umoru iz Londena v Pariz, pa je izjavil, da Esadovi politični nasprotniki niso v nobeni zvezi z atentatom. Italjansko prikrivanje resnice ne izbriše niti službeni obisk italjanskega poslanika v Parizu, ki je med mnogimi drugimi diplomatičnimi in političnimi osebami obiskal Esada na mrtvaški postelji.

Umor Esad paše je nov politični zločin Italije, zločin, ki ga dokazujejo navedena dejstva. V koliko je tega zločina kriva službena Italija, to bo dognala preiskava francoskih oblasti, ki bodo gotovo storile vse, da najdejo pravega krivca in duševnega očeta tega političnega zločina. Umor Esad paše, ki je združi usodo svojega naroda z interesi jug. države proti skupnemu sovražniku je v najtesnejši zvezi s protijugoslovansko politiko današnje službene Italije, česar naša javnost nikakor ne sme prezreti.

Pravijo, da bo postala sol dražja. Če je vse poskočilo v ceni, se no treba prav nič čuditi, če bo poskočila tudi sol.

* * *

Iz Pariza poročajo, da bodo tam na javni dražbi prodali osem milijonov steklenic šampanjca. Škoda denarja, katerega so izdali za kabel. Kaj imamo od tega?

* * *

Francozi hočejo poleg svojega bolnega predsednika postaviti še viceta. Zakaj pa ne brzojavijo v Washington? Tam bo marca meseca takoj eden na razpolago.

* * *

V Nemčiji so zaštrajkali rablji. Morilci so brez dvoma proti povišanju njih plač.

* * *

Neki prohibicijski agent je baje vzel graft. Čudno, da ni dosedaj še nikdo mislil na amendment, ki bi prepovedoval graftanje.

Tragika v življenju izobraženega indijanskega glavarja.

— Indijanec je vedno veroval v nebo, a ni nikdar čul o peklu, dokler mu ni o njem pripovedoval beli človek. Prav nobenega pekla ni bilo treba v veri rdečega moža, dokler ni pričel zavživati žganje belokožca ter se posluževati morale in življenskih navad belokožcev.

To je prepričanje Mato Nagina, glavarja Sioux Indijancev, ki je znan v številnih delih Združenih držav kot Standing Bear, indijanski igralec.

Standing Bear je navedel ta vzrok in številne nadaljne v pojasnilo, zakaj krši vse tradicije svojega plemena s tem, da se je obrnil na sodišče belega moža, da se loči od svoje žene, ki je iz rodu Iroquois. V formalni peticiji pravi, da je napravilo žganje iz njegove žene demona, dočim trdi ona v nekem pismu na prijatelje v Los Angeles, da je neka bela vampirka uničila njeno domačo srečo. Pri razpravi, ki se bo vršila, bo zaslišana tudi lepa Vastevan, ki gospodari sedaj v hiši Standing Bear-a in o kateri pravi siednji, da je njegova nečakinja. Njegova prava žena pa pravi, da je to bela ženska, po imenu Dittamur in da ima moža in otroka.

Za to indijansko družinsko dramo se skriva vsa tragika življenja rdečega moža, katerega je uničila takozvana "civilizacija" belokožcev. Standing Bear je izobražen človek, ki je dosti potoval, se veliko naučil, a ohranil vse karakteristične znake Indijanca ter številne instinkte divjaka. On še vedno trdi, da je beli zavojevalec oropal Indijance vsega, kar so imeli in da se je značaj Indijancev pokvaril, ker so zapustili vero svojih očetov ter sprejeli navade plemena, ki trdi o sebi, da je višje stoječe.

Oče sedanjega glavarja je bil eden najbolj izrazitih indijanskih značajev med rdečimi možmi Dakote. On je bil v veliki meri odgovoren za dobri sprejem, katerega so bili deležni prvi misijonarji ter je veroval v nauke belih očetov. Vsled tega je tudi poslal svojega sina v Carlisle šolo leta 1879, a sin je izgubil dosti vere svojega očeta ter se ozira sedaj z bolestjo nazaj v dobo, katero imenuje zlato.

Predno so prišli beli ljudje, — je rekel Standing Bear, — so živeli moji pradedje ne le priprosto, temveč čudi ponižno in verno življenje.

Vsi so verovali v velikega duha ter molili vsaki dan k njemu zahvalne molitve ter ga prosili božjega vodstva. Med mojim narodom ni bilo nobenega zločina in v mojem plemenu ni bilo nobenega akriminalca. Naše potrebe so bile enostavne, naša življenja prosta in akcija vsakega posameznika je bila obvladana od njegovih osebnih želja. Ljubili samo, sanjali o srečnem lovišču onstran groba.

— Tedaj pa je prišel k nam beli mož. Povedal nam je povest o velikem belem očetu in čez nekaj časa smo mu vrjeli. K veri mojih očetov je dostavil tudi pekel, katerega smo najprvo zavrnili, nato trpeli in končno sprejeli. Ravno ko smo pričeli dobivati največje zaupanje v to novo povest o življenju, je prišel nadaljni beli učitelj, ki nam je povedal isto povest z malenkostnimi razlikami, o katerih pa je trdil, da so skrajno važne. Nato pa so prišli še nadaljni z nadaljnimi izpremembami, dokler jih je bilo pet, kojih vsaki je trdil, da je njegova povest edino prava. Vsi pa so nam pripovedovali o peklu

— Takoj za misijonarjem je prišel trgovec in od njega so se naučili moji pradedji piti žganje. Tako je prišlo, da je vspričo delovanja različnih misijonarjev ter onega trgovcev moj narod polagoma zavrgel vse nauke kristijanov, a ohranil vero v pekel. Vse, kar je imel, pa je dal trgovcu za žganje. Nauki starih medicine-mož so bili pozabljeni ni ko sem bil jaz mlad, sem spoznal, da je pozabil narod svojega lastnega Velikega duha, Boga kristijanov in da sta mu ostala le še pekel in žganje.

Standing Bear se nin ikdar popolnoma vrnil k načinu življenja svojih pradedov. Nekaj časa je delal v eni izmed prodajalen John Wanamakerja ter se nato vrnil v reservacijo, kjer je postal učitelj v Rosebud. On pravi, da ga je iz tega mesta izpodrinil neki beli človek, ki je napravil skušnjo za civilno službo, katere Standing Bear ni mogel napraviti radi pomanjkanja splošnih informacij ter raditega, ker ni bil državljan.

Da zadosti svoji strasti po potovanju, se je pridružil oddelku iz svojega plemena, ki je potoval z Buffalo Billom .S to organizacijo je potoval po tej deželi in po številnih evropskih deželah. Bil je na razstavi v Buffalo in oni v St. Louis, kjer je pomagal vladi pri razstavljanju indijanskih predmetov.

Akcija za ločitev zakona je bila vprizorjena brez dovoljenja departmenta za indijanske zadeve, kajti Standing Bear je eden izmed maloštevilnih indijanskih državljanov te dežele. Bil je prvi rdeči mož iz South Dakote, ki je dobil pravice in privilegije polnega državljanstva. To se je zgodilo, ko je bil leta 1912 proglašen lastnikom nekega ozemlja.

Standing Bear priznava, da si je pridobil številne napake belih mož in pravi tudi, da goji ameriško željo, da gromadi dolarje na kupec.

Zdrastveno središče Ameriškega Rdečega Križa

Dolga je bila pot v razvoju človeštva od pragozda, kjer je divjak radi praznovernega strahu zapuščal bolnika usodi, do zavetja kamor je dobri Samaritanec prinašal umirajočega usmiljenca, ker se mu je smilil. In zopet dolga pot je bila od zavetja srca z znanstveno zdravniško izurjenostjo.

Sedaj pa se ustvarja v tej deželi ustanova, ki se bo — kakor upamo — značila ravno tak važen napredek v razvoju človeštva, kakor ga je značila bolnišnica Ta ustnova je zdravstveno središče (Health Center), katerega naloga je bolj ohranitev zdravja, nego zdravljenje bolezni.

Zdravniška veda je dognala vzroke mnogih bolezni in odkrila sredstva, kako naj preprečimo njih razvoj in se branimo pred njihovim napadom. Radi tega so bile vzakonjene postave, ki uveljavljajo taka sredstva, zlasti kar se tiče nalezljivih bolezni. Vladni zdravstveni uradi so bili ustanovljeni, ki naj uveljavljajo te zakone. Mnogo zasebnih zdravstvenih organizacij je prišlo do življenja, vsaka boreča se proti kaki preprečljivi bolezni ali pa delujoči v posebni zdravstveni stroki.

Ameriški Rdeči križ se je odločil, da bodi zdravstvena služba njegovo glavno mirovno delovanje. V soglasju z Ligo društev Rdečege križa je sprejel sledeči javno-zdravstveni program:

a) Vzpodbujati in vzdrževati zanimanje za javno-zdravstveno delovanje.

b) Nadomestiti delovanje vladnih organov.

c) Razširjati koristno znanje o zdravju potom nazornega in drugega poduka.

Ameriški Rdeči križ je uvidel, da more izvršiti ta program najboljše potom zdravstvenih s redišč, kakor so to priporočili merodajni zdravstveni strokovnjaki v združenih državah. Zato se zdravstvena služba ameriškega Rdečega križa v glavnem ukvarja z vsta novitvijo zdravstvenih središč po Ameriki.

Kaj so torej ta zdravstvena središča ameriškega Rdečega križa? To so lokalne zdravstvene ustanove, ustanovljene, vzdrževane in upravljene od pojedinih "chaptrov" ali podružnic Rdečega križa. Njih naloga ni zdraviti bolezni, torej niso bolnišnice, tudi ne dajati zdravila, torej niso dispenzariji, marveč Red Cross Health Center posebna zdravstvena ustanova. Njen glavni cilj je podučevati ljudi, kako naj si ohranijo svoje zdravje. Daje informacije, kako naj se obvarujemo bolezni, kako naj branimo sebe in druge pred napadom bolezni, kedaj naj se zatekamo k zdravniški oskrbi. Zdravstveno središče ameriškega Rdečega križa je za telesno življenje naroda, to kar je cerkev za njegovo duševno in šola za njegovo umno življenje in razvoj.

Ako naj ta ustanova postane oni mogočni faktor v javnem življenju, kakor je treba tedaj mora uporabiti najbolj enostavna sredstva in metode, ravno tako kakor so enostavni predpisi higijeni. — Health Center izhaja iz načela, da nobena normalna oseba noče iz lastne volje biti bolna ali slaba ali umreti pred časom, da nobena normalna oseba ne želi bolezni ali prerane smrti svojcev. Vrjame, da ljudstvo po svoji naravi želi biti zdravo, čilo in srečno in da so otroci zdravi in čili. Radi tega vrjame, da ravno tako, kakor se je ljudstvo naučilo ceniti vrednost zdravnikov, lekarn in bolnišnic, ravnotako se bo nančilo ceniti vrednost zdravstvenih središč,

Zdravstveni oddelek centralne ameriškega Rdečega križa bo v nadaljnih člankih objasnil razne panoge delovanja zdravstvenih središč.

Jugoslavia irredenta.

Velike malverzacije v škodo italjanske državne uprave.

V Ločniku in Moši pri Gorici so velika skladišča, polna raznega vojnega materijala. Nekaj časa se je opažalo, da zmanjkuje materijal. Uvedla se je preiskava, ki je dognala, da so bivši oficirji Giacobbi, Ajassa in Agherosso, ki so bili nadzorniki teh skladišč, prodajali v Italijo razni vojni materijal in denar pridržali. To je trajalo precej časa. Škoda je ogromna. Vsi trije nadzorniki so sedaj v vojaških zaporih v Trstu.

K pačenju naših priimkov.

Poročali smo, kako pačijo Italjani zlasti v Istri naše priimke. Jugoslovani se upirajo temu. Sedaj poročajo iz Pazina, da je tamkaj službujoči sodnik dr. De Mori priporočil, naj se inteligentnejšim ne kvarijo priimki. Ti priimki naj se puste v miru, toliko bolj pa naj se pačijo priimki priprostih ljudi, češ, glejte, vse to je italjansko, masa je italjanska ti le "iči" in "čiči" so pa hujskači te mase. Le delimo njih, da bo italjanski uspeh večji. Tako delajo "kulturonosni" Italjani, polni dobrohotnosti in toplega srca za naše prebivalstvo. Pa če tudi pačijo naše priimke, vendar gleda iz popačenega jugoslovanski priimek. Zatrti se ne damo, pa če izvršujejo nad nami Italjani še taka nasilja.

NAZNANILO IN VABILO.
Conemaugh, Pa.

Slovenski Dramatični Klub v Conemaugh priredi **v nedeljo 25. julija** t. l. popoldne ob 2. uri **izlet** ali **pic-nic** na Park Hill, h kateremu so vabljeni vsi cenjeni rojaki in rojakinje iz okrožja Johnstowna. Da bo zabava popolnejša, bo zapel pevski zbor "Jugoslavija" več mičnih slovenskih pesmi. Prijateljem godbe bo postregla Slovenska delavska godba iz Conemaugh. Za vse drugo bo najbolje preskrbljeno. Posebno opozorim na fini ječmenov sok. Torej, rojaki, za pregnati otožnost in pozabiti nekoliko minulo trpljenje, tolažiti želodec in gasiti žejo bo najbolje preskrbljeno. V slučaju deževnega vremena se vrši pic-nic v nedeljo dne 1. avgusta. Vstopnina 25¢. Dame proste. Za obilno vdeležbo vabi najvljudneje (2x 17&22—7) Odbor.

PROŠNJA IZ DOMOVINE.

Podpisana prosim rojake Slovence v Bakersville, Pa., da mi kaj natanko poročajo o smrti mojega moža Jerneja Čelan. Doma je bil iz Hrošč pri Postojni in v Ameriki je bival 15 let. Čula sem, da ga je ubilo lansko leto v šumi v Bakersville, Pa. Prosim tiste rojake, ki so bili tisti čas pri tej nesreči zraven, da mi o tem natanko poročajo in če je ranjki pripadal v kakšno društvo. Tudi mrtvaški list bi rada po njem dobila. Za uslugo se že vnaprej zahvaljujem in sem pripravljena tudi vse stroške povrniti tistemu, ki mi o tem poroča. Pišite na tale naslov: Ivana Čelan, pošta Hruševje pri Postojni, Carniola, Venezia Giulia, via Italia.
(17-19—7)

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Natresite ga v svoje čevlje.

Da dosežete za svoje boleče, žgoče in srbeče noge zaželjen komfort, in da ustavite neprijetno potenje in duh, ki nastaja iz tega, natresite v svoje čevlje in nogavice

Severa's Foot Powder

(Severov Prašek za noge). Ta prašek pomaga, če vas bole noge, suši vlago in drži vaše noge suhe in v komfortu. Dobita ga pri vašem lekarju. Cena 25c in 1c davka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

PROŠNJA IZ DOMOVINE.

Umrl je pred dvema letoma g. Obreza v Ljubljani. Znan je bil po širni Ameriki, posebno pri različnih slovenskih društvih, katerim je pošiljal razne leposlovne spise in knjige. Umrl je brez zapuščine in pojasnila svoji družini, katera še živi v pomanjkanju. Soproga g. A. Obreza prosi vljudno in ponižno, če ima še kako društvo ali posameznik kako obveznost ali dobroto v ta namen, naj blagohotno naslovi na: Minka Obreza, Čopova cesta št. 10, Ljubljana, Jugoslavia.
(17-19—7)

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj prijatelj MATIJA MOHAR doma iz Savinjeka na Dolenjskem. Pred 9. leti sva bila skupaj v South Chicagi, a potem je odšel v Arkansas. Od tedaj mi je njegovo bivališče neznano. Prosim cenjene rojake, kdor ve za njegov pravi naslov, da mi ga naznani, ali naj se pa sam javi. Poročati mu imam važne stvari. — John Ziherle, 316 Oregon St., Milwaukee, Wis.
(16-19—7)

NAPRODAJ

Gabrenjeva trgovina na 801—803 Broad St., v Johnstownu, Pa. Ker se preselim v drugo mesto, prodam vso zalogo in koji bi kupil, dobi lahko za več let "lease" ali pa lahko tudi mu prodam hišo z zalogo vred. Frank Gabrenja.
(16-19—7)

Rad bi izvedel za svojega brata JOŽEFA KNAFELC. Pred šestimi leti se je nahajal v državah Utah in Idaho, sedaj pa ne vem, kje se nahaja. Ker mu imam nekaj zelo važnega sporočiti, zato prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali naj se pa sam javi na naslov: Frank Knafelc, Goodrich, Colo.
(16-19—7)

Mr. LOUIS ANDOLŠEK,

bivši večletni upravnik Glas Naroda in zadnja leta uradnik pri naseliškem oddelku Združenih držav, namerava uporabiti svoj 30dnevni dopust v to, da obišče meseca julija rojake v Pennsylvaniji, kot zastopnik Glas Naroda. Pooblaščen je nabirati naročnino in oglase ter ga rojakom kar najtopleje priporočamo.

Upravništvo Glasa Naroda.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".
Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.
Naročnina za "Glas Naroda" je:
Za celo leto $5.00; za pol leta $3.00; za štiri mesece $2.00; za četrt leta $1.50.

San Francisco, Cal.:
Jacob Lovšin.
Denver, Colo.:
Louis Andolšek in Frank Škrabec.
Pueblo, Colo.:
Peter Culig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.
Salida, Colo.:
Louis Costello.
Somerset, Colo.:
Math. Kernelj.
Indianapolis, Ind.:
Alois Rudman.
Clinton, Ind.:
Lambert Bolskar.
Aurora, Ill.
J. Verbič, 635 Aurora Avenue.
Chicago, Ill.:
Joseph Bostič, Joseph Blish in Joseph Bevčič.
Joliet, Ill.
Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaletel.
Mascoutah, Ill.:
Frank Augustin.
La Salle, Ill.
Matija Komp.
North Chicago, Ill.:
Anton Kobal in Math. Ogrin.
South Chicago, Ill.:
Frank Černe.
Springfield, Ill.:
Matija Barborič.
Waukegan, Ill.:
Frank Petkovšek.
Franklin, Kansas:
Frank Leskovic.
Frontenac, Kansas:
Rok Firm.
Ringo, Kansas:
Mike Pencil.
Kitzmiller, Md.:
Frank Vodopivec.
Chisholm, Minn.:
Frank Govžt in Jakob Petrich.
Calumet, Mich.:
M. F. Kobe in Pavel Schalta.
Aurora, Minn.:
L. Perušek.
Eveleth, Minn.:
Louis Govže.
Gilert, Minn.:
L. Vesel.
Hibbing, Minn.:
Ivan Povše.
Virginia, Minn.:
Frank Hrovatich.
Ely, Minn.:
Frank Govže, Joseph J. Pesbel in Anton Poljanec
St. Louis, Mo.:
Mike Grabrian.
Great Falls, Montana:
Math. Urlh.
Klein, Montana:
Gregor Zobec.
Gowanda, N. Y.:
Karl Sternša.
Little Falls, N. Y.:
Frank Masle.
Barberton, Ohio:
Frank Poje in Alb. Poljanec.
Collinwood, Ohio:
Math. Slapnik.
Cleveland, Ohio:
Frank Sakser, Charles Karlinger, in Jakob Resnik.
Lorain, Ohio:
Louis Balant, J. Kumše in M. Ostanek.
Niles, Ohio:
Frank Kogovšek.
Youngstown, Ohio:
Anton Kikelj.
Oregon City, Oregon:
M. Justin.
Allegheny, Pa.:
M. Klarich.
Ambridge, Pa.:
Frank Jakše.
Bessemer, Pa.:
Louis Hribar.
Broughton, Pa.:
Anton Ipavec.
Burdine, Pa.:
John Demšar.
Conemaugh, Pa.:
Ivan Pajk in Vid Rovanšek.
Claridge, Pa.:
Anton Jerina in Anton Kosoglov.
Dunlo, Pa.:
Anton Oshaben.
Export, Pa.:
Louis Supančič.
Forest City, Pa.:
Mat. Kamin.
Farrell, Pa.:
Anton Valenčič.
Imperial, Pa.:
Valentine Peternel.
Greensburg, Pa.:
Frank Novak.
Johnstown, Pa.:
Frank Garenja in John Polanc.
Luzerne, Pa.:
Anton Osolnik.
Manor, Pa.:
Frank Demšar.
Moon Run, Pa.:
Frank Maček in Frank Podmilšek.
Pittsburgh, Pa.:
U. Jakobich, Z. Jakshe, Mat. Klarich in I. Maglster.
Ralphton, Pa.:
Martin Koroschetz.
Reading, Pa.:
J. Pezdirc.
Steelton, Pa.:
Anton Hrcz.
Turtle Creek, Pa.:
Frank Schifrer.
West Newton, Pa.:
Joseph Jovan.
White Valley, Pa.:
Jurij Previč.
Willock, Pa.:
J. Peternell.
Black Diamond, Wash.
G. J. Porenta.
Coketon, W. Va.:
Frank Kocian.
Thomas, W. Va.:
A. Korenchan.
Milwaukee, Wis.:
Adolf Mantel in Josip Tratnik.
Sheboygan, Wis.:
John Stampfel in H. Svetlin.
West Allis, Wis.:
Frank Skok.
Rock Springs, Wyo.:
Louis Taucher in A. Justin.

Naš greh.

Zvonimir Kosem.

Opotekajočih se korakov smo stapali po ozkih, nečednih, zelo mračnih in čudno vijugastih ulicah krupnega obmorskega mesta med pisano množico ljudi, ki so se prerivali in pehali, da so si delali tako prosto pot. Za hišami je morje zamolklo bučalo in pošumevalo, ali komaj smo čuli njegovo bučanje, ki se je mešalo in spajalo s hrupom mesta v en sam nerazločen šunder, v eno samo hropenje in sopenje.

"Nikdar več ne grem tla.. k temu stiskaču... naj dela sam na barki, če hoče!" je kričal ves razjarjen Angelo; z obedvema rokama je krilil po zraku, omahoval na vse strani in se zadeval s čelom in z glavo ob zid. Močno razburjen je bil, znoj mu je lil s čela, lica so mu kakor v razbeljeni peči krvavordeče plamtela. Držal sem ga pod pazduho in pazil, da se mi ne zvrne n atla in se ne potolče.

"Prav govoriš, čisto prav" sta mu pritrjevala Maks in Polde in se rezko krokotala, dasi jima ni bilo prav do smeha.

Angelo je nenadoma obstal.

"Kadar je luža prevelika, ne brodi človek nič več po njej!" je dejal. "Dolga sem delal pr item stiskaču, dalje ne bom. Če misli, da mu bom zastonj garal kakor črna živina, ki ne sliši in ne vidi ničesar drugega kakor batine, se moti... Raje poginem na cesti, kakor bi se še dalje ubijal za tiste uboge solde. Zdaj pa — da bi mi še ne plačal teh krvavozasluženih soldov?!..

Vsak mesec mi je težko plačal, o dobro vem, — zdaj naj čakam po celo leto? — Kdor je bil že laterikoli na barki za kurjača, dobro ve, kako sitno in težko je to opravilo.. Zdaj sem pa lačen, da se komaj držim pokoncu. Ali ni smešno, da kolovratimo kakor sestradani volkovi po cestah! Kje je pravica? Kakor drugi ljudje smo, mislim, samo z zrakom se ne moremo živeti..

Maks se je opotekel in potrepal Angela po rami.

"Bravo, Angelo, resnične so tvoje besede; tudi mi smo ljudje! — Ali zdaj ne pomaga nobeno jadikovanje in tarnanje, ko stojimo vsi, kar nas je tukaj, kakor pod kapom.. Vidiš ti se puntaš, ker ti noče plačati tisti stiskač na barki mesečne plače.. ali kakšne komedije že imaš, mi trije čakamo pa na delo in ga ne moremo dobiti.. tri dni že čakamo.. Da bi se pripeljala vsaj zopet kaj bark v luko, da bi si zaslužili tako kak krajcar pri izkladanju!"

"Če je treba, pa naj poginem na cesti!" je povzel zopet Angelo. Delal sem kakor se spodobi, delal skoraj za prazen nič. Pa sem pretrpel. Zdaj je konec moje potrpežljivosti, ker misli ta falot, da ga bom čakal za pošteno zaslužene solde vse življenje.. Ne, nič več ne grem tja, še ne pogledam ga več, naj jih požre sam, tiste kronce, da bo sit enkrat.."

Prenehal je. Tesneje sem ga stisnil pod pazduho, da se ni zvrnil po tleh, ker je tako močno omahoval.

Polde je zamahnil z roko.

Dosti, Angelo — čemu bi se zastonj jezil? Ne stopi več na tisto barko, nikar se ne daj vleči za nos... Počakajmo vsi skupaj do srede; takrat bo spet dosti bark v luki, treba bo izkladati, in zaslužili bomo kaj denarja... Danes, mislim, je ravno sobota: dolgo je seveda, do srede, pa kaj se hoče? Boljše nekaj kakor nič!..

"Slabo nas tolažiš!" se mu je zasmejal Maks v obraz".

"Res slabo, imaš prav", mu je pritrdil Angelo. "Kje je še sreda? Jaz sem pa že zdaj truden od lakote na smrt truden.. Črn kruh bi grizel tako poželjivo, kakor da imam pečenko pred sabo. Pa kaj črn kruh? Samo skorjico bi zdalje rad..."

Maksu se je stemnil obraz.

Ali smo še ljudje, ali nismo? Jaz mislim, da nič več... Če ponujam svoje žuljave roke za par soldov in kljub emu ne morem dobiti nikjer dela — no, potem adijo in dober tek! .. Tako ne bo šlo vnaprej, tudi ne sme iti — kje so božje in človeške postave za nas?.. Drugi se vozijo v kočijah pijani od razkošja in od uživanja, mi pa se opotekamo od žeje izmučeni po cestah, ne da bi si mogli privoščiti ovsenega kruha. Kje je pravica? Kruha vsem, ki bi si ga radi privoščili, priluži li s krvavimi žuliji svojih rok!"

Angelo je stisnil pest ijezno in zaškrtal z zobimi:

"Prokleto življenje, da nas mora nostiti zemlja!.. Če nismo vredni črnega kruha, pa počakajmo toliko časa, da omahnemo po tleh in se sesedemo.. Nikamor ne grem več klečeplazit, še najmanj pa k njemu.. k tisetmu stiskaču na barko, naj goljufa druge, mene ne bo več..

Tako smo šli naprej iz ulice v ulico, klaverni in sestradani, pesti stisnjene, zobe škrtajoče. Za nekim vogalom nas je zapazil stražnik, se naglo zasuknil in nil kakor v strahu med gnečo ter nam izignil izpred oči..

Mračilo se je. Zavili smo v zaduhlo, skoro temno ulico, ki se je vilo ozka, vijugasta med visokimi, črnimi zidovi na obeh straneh; vsa okna so bila odprta na stežaj, krčme so bila nabito polne, krup in šunder povsod, kamorkoli sem se ozrl; zdajpazdaj se je prikazala visoko med nami, v oknu četrtega ali petega nadstropja, čudno nališpana ženska glava z mogočne frizuro, cigareto med ustnami, in koj nato zopet izginila. Smrad se je širil v ulici; iz vseh vež so kričali surovi pijani glasovi, čulo se je izzivajoče žensko hihitanje.

Angelo se je zaklel.

Tukaj pijejo, kakor da bodo živeli samo še ta večer, duše pijane! — — Imaš še kak sold, Maks, poglej!"

"Nimam, pa če se slečem do golega". je odkimal Maks klaverno in upognil tilnik.

'In mi dva ravno tako!" sva pristavila. Polde in jaz."

Pisana gruča razoglavih, visokosfriziranih deklet v rahlih, globoko izresanih bluzah nam je zastavila z odprtimi rokami tesno pot; vse so se ostudno smejale in pomežikovale s trudnimi, črnopodčrtanimi očmi. Ena izmed njih, vitka, prsa bujne kipeča, roke do ramen gole, oči črne in črno frizuro nad belim, visokim čelom, se je zadela ob Angelov komolec.

"Greš!"

Angelo jo je sunil vstran.

"Glej, da mi izgineš izpred oči! Nisem ravno najboljše volje danes.."

Črnka pe nekaj zamrmrala, zaklela parkrat robato in se pomešala med ljudmi.

Povsod berači.. Pojdimo kam drugam, koder se vozijo ljudje v kočijah!" je nasvetoval Maks.

Vedno naprej smo hodili, mimo glasnih, prepevajočih krčem, mimo veselih, zadovoljnih ljudi, ki so leno pohajkovali in si prižigali komodno lepo dišeče cigarete. — Roko v roki so švigali mimo nas lepi parčki, prešerna dekleta in zastavni fantje, smeh na licih in brez-skrbnost v kretnjah.

Maks je sklonil glavo.

Vsi ti — kaj poznajo življenje? Kaj vedo, kaj se pravi stradati in trpeti?.. Vriskanje je njih življenje, ljubezen njih glad, ko imajo vsega v izobilici. — O bog, kje je pravica?

Polde pa je zavzdihnil:

"Stopimo v gostilno, ljudje krščanski; jaz se že komaj držim pokonci.."

Tudi jaz sem omahoval, ker že od prejšnjega dne nisem ničesar jedel.

"Kako bi šli, ko nima nihče božjaka v žepu!" je menil Maks.

Polde se je grgraje zasmejal.

"Kaj tisto, če smo suhi kot poper — saj ima vsak krčmar vrata in kredo! Jaz pravim, da pojdimo!"

"Ima kredo in vrata krčmar, ampak za nas ne", je odgovoril Angelo.

Polde je obstal in se naslonil ob zid.

"Če mislite, pojdite; jaz grem", je dejal. "Tako sem slab, da že komaj stojim.."

"Jaz tudi!" sva rekla skoro obadva hkrati, Angelo in jaz.

Maks je začudeno pogledal.

"Če greste že vsi, grem pa še jaz.."

Hrupoma smo se opotekli skozi mračno vežo v odprto, natlačeno, zelo smrdečo krčmo in se sesedli za polito mizo, kjer je sedelo že nekaj skljućenih, krmežljavih starcev z glasnimi, čudno našemljenimi ženskami z visokimi, golimi vratovi in polnimi belimi laktmi v živahnem intimnem razgovoru. Slabo je brlela pod začrnelim stropom petrolejska svetilka in razsvetljevala zariple obraze pijanih moških in žensk. Vse mize so bile zasedene, toliko da sta imela zaliti, trebušni krčmar in brhka, okrogela natakarica prostora med stoli. V kotu je sedel godec s harmoniko na kolenih in godel na vse načine in na vse pretege, da je moralo človeku nehote presedati. Časih se je dvignil izza mize razposajen, pijan parček in zaplesal po tesnem prostoru, da so se stoli prevračali in odskakovale steklenice na mizah. Oblak tobakovega dima je krožil nad glavami vseh pivcev; kakor težka londonska megla je legalo pred moje oči, tako, da sem gledal kakor skozi zakajeno šipo vse te vriskajoče, plešoče ljudi, te polne, objemajoče se roke te pijane, zabuhle obraze in te bleščeče, od poželenja osteklenele oči, ki so še v osteklenelosti mežikale in vabile..

(Konec prihodnjič)

Razkrej Čehoslovaške socijalno-demokratske stranke

Kakor je znano, sta se po prevratu strnili čehoslovaška socijalno-demokratska stranka in češka narodno-socijalna stranka v eno politično organizacijo. Toda v tej politični organizaciji so se kmalu pokazale razpoke, dokler ni prišlo do popolnega razdora, ki se je zlasti pokazal pri zadnjih volitvah v narodno shromaždenje in senat. Glasilo narodno-socijalne stronke "Češke Slovo" priobčuje v zadnjem času ostre kritike o politiki socijalno-demokratske stranke. — Dne 18. junija je priobčila "Češke Slovo" uvodnik pod naslovom "Največja stranka v republiki — njena najmanj zanesljiva opora". V članku se naglaša med drugimi: "Čehoslovaška socijalno demokracija se nahaja v stadiju razvrata. Žnjo se nahaja v krizi tudi socijalizem. Glavni vzrok v tej krizi je demagoštvo. Socijalna demokracija je skupina ki je stopila v borba za uveljavljenje socijalne pravičnosti. Toda generali in vojaki niso med sabo složni, tepo se med sabo in prepirajo, mesto da bi napadli sovražnike, se ravsajo med seboj. Po uspešnih volitvah je prišla čehoslovaška socijalna demokracija kot najmočnejša stranka v parlament. Dala mu je svoje obiležje, sestavila vlado, toda jedva je začela vladati vso državo, a ne more ali noče obvladati in spraviti v red niti svoje lastne domačnosti. Lastni poslanci odpovedujejo socijalni demokraciji poslušnost. Večina, ki je bila sestavljena s sodelovanjem drugih straik, se maja po krivdi pojedinih socijalnih poslancev in socijalna demokracija mora iskati nove zaveznike celo v vrstah sovražnikov. Vodijo se baje pogajanja za to, da bi ob koncu koncev vstopili v vlado tudi klerikalci. Prešerne sanje o popolnem uveljavljenju socijalizma bi se zaenkrat končale s kompromisom klerikalcev.... Tako govori trda realnost, kateri bi morali v prvi vrsti levičarji posvečati pozornost in ne živeti v fantastičnih sanjah. Sicer bo v krizi ne samo vlada, marveč tudi ves njen vladni program, republika in socijalizem.

Ne bomo držali križem rok!

"Samouprava" piše pod naslovom: "Albanski dogodki": Ne da bi Italjan dvignili ugodnega razpoloženja v korist sporazumu na podlagi pametnega popuščanja netijo njihove osvajalne težnje so vraštvo še bolj. Garibaldi pripravlja z akcijo v Črnigori drugo D'Annunzijevo epopejo. Njegove čete bi se morale izkrcati v Črnigori, kjer bi pomagale pristašem Nikite, da bi ti mogli vrniti Nikoli prestol. Garibaldi meni, da Jugoslovani prekrižanih rok gledali, kako se on šopiri po Črnigori. Da se je pričela nova kriza, kateri še ni mogoče predvideti obsega, se imamo zahvaliti edinole albanskim dogodkom. Ali bodo zavezniki trpeli, da se tako težko pridobljeni evropski mir proda pustolovcem na milost in nemilost?

Rusko-finska mirovna pogajanja se se pričela v Jurjevu. Ruski zastopnik Fervenks je predlagal, naj se sklene premirje.

Rodovnica dinastije Karagjorgjevičev

Peter, padel v bojih s Turki 1783—4, njegova žena Marica, umrla 1811.

Sin: Karagjorgje Petrovič, rojen leta 1752 v Viševcu, umorjen v noči 12.—13. junija 1817 v Radovanju pri Smederevu, vrhovni srbski vojskovodja od februarja 7804 do septembra 1813; — žena Jelena, hči kneza Nikole Jovanoviča iz Masloševa, rojena l. 1865, umrla 11. fernarja 1842 v Belgradu.

Otroci: 1. Sima, umrl kot otrok leta 1798.

2. Sava, poročena z vojvodom Antonom Pijakičem, umrl 1832 v Čemecu v Besarabiji.

3. Aleksa, rojen 1801, umrl leta 1840 v Besarabiji.

Njegov sin Gjorgje, rojen leta 1827, umrl leta 1843. Njegova žena Sarka, hči majorja Miše Anastasijeviča (živi v Parizu ali Nizzi). Otroci: Aleksa, roj. 1854, se je boril v svetovni vojni v srbski vojski, umrl pred par meseci. Božidar, rojen 1861, umrl 1908, umetnik v cileziranju in kritik.

5. Stamenka, poročena z Ilijo Čarapičem.

6. Alkesander Karagjorgjevič, rojen 29. septembra 1806 v Topoli. Njegov prvi učitelj je bil Dositej Obradovič. Leta 1814 je šel očetom v Avstrijo, odkoder je v jeseni istega leta odšel v Rusijo, kjer se je izobrazil. Leta 1839 se je vrnil v Srbijo, leta 1840 je postal član belgradske okrožne sodnije, leta 1841 adjutant kneza Mihajla, 1842 pa je bil izbran za kneza Srbije. Leta 1858 je po zaključku Narodne skupščine odstopil, šel v Avstrijo in živel do smrti 22. aprila 1885 v Temišvaru. Pokopan je na Dunaju. Njegova žena Persida, hči Jevrema Nenadoviča, rojena 1813 v Valjevem, umla 29. marca 1873 na Dunaju.

Otroci: 1. Poliksena, umrla leta 1916, prva žena ministra in zgodovinarja Konstantina Nikolajeviča, potem žena odvetnika dr. Aleksandra Prešerna, čigar soredniki žive nekje na Zg. Štajerskem.

2. Andrija, umrl kot dijak leta 1865.

3. Peter, rojen 29. junija 1844 v Belgradu, od 2. junija 1903 kralj Srbije, od 1. decembra 1918 kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev. Njegova žena Zorka, hči črnogorskega kneza Nikole I., rojena 11. decembra 1864 na Cetnju, umrla 4. marca 1890 ravnotam.

Otroci: Jelena, rojena 23. okt. 1884 na Reki, poročena z ruskim velikim knezom Jovanom Konstatinovičem Romanovim, umorjenim 1918 od boljševikov; sin Vsevolod Jovanovič, rojen 1914 v Petrogradu.

Milena, rojena 13. aprila 1886, umrla 9. decembra 1887 na Cetinju.

Gjorgje, rojen, 27. avgusta leta 1887, se odpovedal prestolonaslednstvu 27. marca 1909.

Aleksander, rojen 4. decembra 1888 na Cetiju, prestolonaslednik od 27. marca 1909, regent od 11. julija 1914.

Amtija, rojen 25. februarja leta 1890 na Cetinju, umrl ravnotam dne 19. marca 1890.

4. Svetozar, umrl leta 1847.

5. Kleopatra, umrla 1885.

6. Jelena, žena bivšega srbskega poslanika na Dunaju Gjorgja Simiča.

7. Arsen, rojen 4. aprila 1859 v Temešvaru, poročen z Auroro, kneginjo Demidovo di S. Donato, razporočena 1896, umrla 1904. Sin prine Pavel, rojen 15. aprila 1893 v Petrogradu.

VEČ ČASA ZA NEMCE.

Spa, Belgija, 13. julija. — Zavezniški ministrski predsedniki so sklenili, da Nemcem ni treba še danes popoldne odgovoriti na ultimatum glede dobave premoga. Nemci lahko odgode svoj odgovor do jutrišnjega dne.

Prezident Masaryk kandidat za letošnjo Nobelovo nagrado.

Iz Berlina poročajo češki listi, da se švedski krogi zavzemajo za to, da bi se letošnja Nobelova nagrada podelila predsedniku Masaryku.

Ali Prebavite Kar Zavžite?

Ne kar zavžite, ampak kar prebavite, je blagodejno vašemu sistemu.

Dober, zdrav tek in pravilno delovanje probavnih organov bo rezultat, če vzamete

Severov Esorka

Dobro za ljudi, ki se ne morejo gibati. Zelo priporočljivo za slabotne in nežne osebe. Pravilna tonika za ostarele ljudi.

Cene 75c in 3c davka, ali $1.50 in 6c davka.

Pri lekarjih ali pišite na

W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa

Anton in Cecilija Pirnat, slednja rojena Suša, doma iz Zagorja ob Savi, želita izvedeti za brata JOŽEFA in FRANKA ter sestro TEREZIJO SUŠA. Ako kateri rojakov ve za njihov naslov, naj mi blagovoli sporočiti, če pa sami berejo ta oglas, jih prosim, da se mi javijo. — Anthony Pirnat, R. R. 1, Box 36, No. 12, Eddyville, Iowa. (16-24—7)

Rad bi izvedel za naslov mojega prijatelja JAKOBA KUMP. Pred dvemi leti se je nahajal v Keewatinu, Minn. Prosim cenj. rojake, ako kateri zna za njegov naslov, da mi ga naznani, ali če sam čita te vrstice, naj mi piše na naslov: Blaž Mihelčič, Camp 54, Box 3, Cheat Bridge, W. Va. (16-17—7)

OGLAS.

Imam **2 kromatični harmoniki** popolnoma v dobrem stanju. Ena je Lubasovega izdelka, druga pa Hochholzerjevega. Prodam ju za nizko ceno radi odhoda v stari kraj. Kdor želi kupiti, naj piše ali se pa osebno oglasi na naslov: John Filipič, 1177 E. 60th St., Cleveland, Ohio. (16-17—7)

POZOR, ROJAKI!

Ta slika predstavlja mojo ubeglo ženo

LEOPOLDINO ZAVNIK, rojeno Samec v Gaberjah na Primorskem. Dne 14. junija ob treh zjutraj, ko sem bil jaz na delu, je zapustila svoj dom, kjer je pustila pismo, da gre služit, kar je laž. Resnica pa je, da jo je odpeljal FRANK AVSEC, podomače Špikar iz Jezera pri Žirovnici. Ona ima rjave lase, je okroglega obraza, na eno oko ne vidi, nima zob in je kratke postave ter govori italjansko in za silo tudi nemško. Stara je 29 let. On je srednje postave, star okrog 36 let, opaljen po obrazu, vratu in malo tudi po rokah ter za delo mu ni dosti. S seboj sta vzela 4 leta staro deklico rjavkastih očij in las. Midva sva živela skupaj 7 let. Želim izvedeti, kje so, radi tega, da se najin zakon razveljavi ter da dobim hčerko nazaj, ki se mi smili. Kdor mi prvi poroča njih naslov, dobi $10 nagrade. — Frank Zavnik, Box 143, James City, Pa. (15-17—7)

Kje se nahaja JOHN ŠERCELJ? Doma je iz Dolenjega Zemona pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Pred tremi leti sva bila skupaj v Jolietu, Ill., in zdaj ne vem, kje se nahaja. Zatorej prosim cenjene rojake, če kateri ve za njegov naslov, da mi ga naznani, ali če pa sam čita ta oglas, naj se mi javi, ker mu imam nekaj važnega sporočiti. Naslov: Tony Uhernik, Box 184, St. Marys, Elk Co., Pa.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Rojakom naznanjamo, da potuje po državi Ohio naš rojak

GEORGE WALETICH,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za Glas Naroda in izdajati pravoveljevna potrdila.

Prosimo rojake, da mu gredo na roke in ga priporočamo. Za naklonjenost se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Upravništvo Glas Naroda.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ PREBLIŽNO ODPLUJEJO IZ NEW YORKA.

FRANCE	21 julija — Havre
ROTTERDAM	21 julija — Boulogne
ST. PAUL	24 julija — Cherbourg
PRES. WILSON	27 julija — Trst
LAFAYETTE	30 julija — Havre
NOORDAM	4 avgusta — Boulogne
LA SAVOIE	6 avgusta — Havre
PHILADELPHIA	7 avg. — Cherbourg
N. AMSTERDAM	10 avg. — Boulogne
ARGENTINA	12 avgusta — Trst
NEW YORK	14 avg. — Cherbourg
LA TOURAINE	14 avgusta — Havre
RYNDAM	18 avg. — Boulogne
LA LORRAINE	20 avgusta — Havre
ROCHAMBEAU	21 avgusta — Havre
ST. PAUL	21 avg. — Cherbourg
LAFAYETTE	27 avgusta — Havre
ROTTERDAM	28 avg. — Boulogne
LA SAVOIE	3 sept. — Havre
PHILADELPHIA	4 sept. — Cherbourg
FRANCE	8 sept. — Havre
PRES. WILSON	14 sept. — Trst
BELVEDERE	21 sept. — Trst

Glede cen za vozne listke in vsa drugo pojasnila, obrnite se na tvrdko

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St. New York

Cunard Line parnik na dva vijaka
"PANNONIA"
odpluje
28. avgusta

Cena za tretji razred:
naravnost v Dubrovnik in Trst $125.
naravnost v Napolj .... $ 84.
vožnja do Trsta preko Napolja $ 98.
in $5.00 vojnega davka.

V vašem mestu ali bližini je lokalni agent.

LLOYD SABAUDO 3 State Street New York
Prihodnje odplutje iz New Yorka parnik na 2 vijaka S. S. "PISARO" 1. septembra
Izdajajo se direktni vozni listki do vseh glavnih mest v Jugoslaviji.
Brezplačno vino potnikom 3. razreda.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

PRES. WILSON .... 27. julija
ARGENTINA ...... 12. avgusta
1. septembra

Potom listkov, izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji
Razkošne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda
Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS & CO.
Passenger Department
4 West Street New York

OGLASI SE NAJ

JOSIP JENKO, doma iz Zg. Bernikov pri Kranju. Zanj je pri nas pismo iz starega kraja od Ivana Martinjaka.

Upravništvo Glasa Naroda.

ZASTAVE

Regalije in vse društvene potrebščina. Garantirano delo in blago. Izdeluje po zmernih cenah vaš rojak

VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK
ŠPECIJALIST MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sem že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo belezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in lise po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehurju, ledcah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žilo, naduha itd.

Uradne ure so: V pondeljek, sredah in petkih od 9. ure zjutraj do 5. popoldne. V torkih, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvecer. Ob nedeljah pa do 2. ure pipoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDETE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumajo. Jaz znam hrvatsko še iz starega kraja, zato vas lažje zdravim, ker vse razumem.

HITRA POMOČ

Oslabelost vsled pretežkega dela, izdelanost, okoreli sklepi in mišice, slaboten hrbet, pretegnjenje iz izpahnenje, temu ja lehko hitro odpomoči s takojšnjo uporabo

PAIN-EXPELLERJA
"Prijatelja v potrebi"

Družine, ki so enkrat spoznale njegovo zdravilno moč, ne bodo več brez njega. Samo en **Pain-Expeller** je, in v vaše varstvo je opremljen z našo tvorniško znamko

SIDROM

Če nima zavojček te tvorniške znamke, ni pristen in ga zavrnite. 35 in 70 centov v vseh lekarnah ali pa pri

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

ANŽE PITOV
ALI
ZAVZETJE BASTILE.

Spisal Aleksander Dumas st.

403 (Nadaljevanje.)

Peto poglavje.

FLANDRIJSKI REGIMENT.

Ko je kraljica videla, da so se Parižani izpremenili v vojake in da so namenjeni vojevati se, jim je sklenila pokazati, kaj je resnična vojna.

Dotedaj so imeli opravka le z invalidi Bastile in s slabo podpiranimi ter omahujočimi Švicarji. Pakazalo se jim bo, kakšen je boj s par dobrimi kraljevskimi polki, ki so dobro izvežbani.
ga teh polkov, najbolj znanega. Parižani bodo kmalu razumeli, da je treba odnehati in to bo najboljše za obe stranki.

To je bil načrt, potem ko sta se narodna zbornica in kralj prepirala glede pravice vetiranja. Kralj se je dva meseca boril, da dobi zopet v roke košček suverenosti. V zvezi z ministrom Mirabeau je skušal nevtralizirati republikansko navdušenje, ki je pretilo kraljestvu v Franciji s pogromom.

Kraljica si je veliko prizadevala v tem boju, posebno radi tega, ker je videla, da kralj podlega.

Kralj pa je v tem boju izgubil celo svojo moč ter zadnjo sled svoje popularnosti. Kraljica pa je dobila nov priimek, kajti ljudje so jo pričeli imenovati Madamo Veto.

Marija Antonijeta se je glasila od tedaj naprej Madamo Veto do dneva, ko so jo imenovali Udovo Capet.

To je bilo že tretjič, da je izpremenila svoje ime. Potem ko so jo imenovali Avstrijanko, so jo pričeli nazivati Madamo Deficit.

Po bojih, ki so se vršili, je morala kraljica izvedeti, da so ljudje zahtevali v mestni hiši šestdeset tisoč potnih listov.

Šestdeset tisoč odličnjakov je odpotovalo iz Pariza in Francije, da se sestanejo v inozemstvu s prijateljicami in sorodniki kraljice.

To je bila odločilna primera, ki je zadela tudi kraljico.

Od onega trenutka naprej ni mislila na nič drugega kot na premeteno zasnovan beg, katerega bi se podpiralo, če treba, tudi s silo. Na beg, pri katerem bi zvesti ostali v Franciji ter zanetili državljansko vojno, to je, kaznovali revolucijonarje.

Načrt ni bil slab ter bi gotovo uspel, a za kraljico je čul tudi zlobni duh.

Čudna usoda! Ta ženska, ki je vzbujala tako velika nagnenja, ni mogla najti nikjer molčečnosti.

Od trenutka naprej, ko so vsi vedeli za to, ni Marija Antonijeta zapazila, da je njen načrt neizvedljiv. Medtem pa je prihajal flandrijski regiment, ki je bil znan po svojem rojalističnem razpoloženju, v naglih pohodih proti Parizu.

Ta polk je zahtevala občina v Versailles, ki je bila v stanju neprestanega nemira vsled vednih uporov.

Grad je imel že sam dosti opravka, da je skrbel zase ter ni mogel skrbeti še za občino.

Ta flandrijski regiment je prišel in da dobi takoj ugled, s katerim se ga je hotelo obdati, naj bi poseben sprejem obrnil pozornost naroda na njega.

Admiral D'Estaing je zbral častnike narodnih gard ter vse častnikev Versailles ter pohitel temu polku nasproti. Vkorakanje v Versailles je bilo slovesno.

Ko je bil ta regiment na mestu, bi kralj lahko odpotoval. Zastražen bi bil na svojem potovaiju in Pariz, slabo pripravljen in še neveden, bi ga pustil oditi.

Zlokobni duh Avstrijanke pa je bil še vedno čuječ.

Po slavnostnem sprejemu polka so sklenili častniki kraljeve straže prirediti častnikom tega polka slovesen obed.

Ta obed je bil določen na dan 1. oktobra. Vse, kar je bilo pomembnega v mestu, je bilo povabljeno.

Kaj pa je bil namen tega slavnostnega obeda? Da se fraternizira z vojaki iz Flandrije? Zakaj bi se ne smeli vojaki fraternizirati med seboj, če so fraternizirali distrikti in province?

Kralj je bil še vedno gospodar svojih polkov ter jim še vedno izključno poveljeval. On je bil edini lastnik gradu v Versailles. On je imel izključno pravico sprejemati tukaj po svoji volji. Zakaj bi torej ne sprejel teh dobrih vojakov in vrednih plemenitašev?

Ta skupni obed naj bi pokazal solidarnost francoskih polkov, ki so poklicani braniti kraljestvo.

Ali pa je kralj sploh vedel, kaj je bilo dogovorjeno?

Izza omenjenih dogodkov se ni kralj za nobeno stvar več brigal. Odvzeli so mu breme poslov. On ni hotel več vladati, ker so drugi vladali zanj, vendar pa ni hotel, da bi se celi dan dolgočasil.

Dočim so gospodje narodne skupščine strigli moč kralja, je slednji hodil na lov.

Ko bi se zopet vrnil, bi bila miza že odgrnjena.

Častniki so prosili kraljico za dovoljenje in slednja ni videla nobenega vzroka odpovedati vojakom iz Flandrije gostoljubnost. Dovolila je uporabo gledališke dvorane.

Nekega četrtka, dne 1. oktobra, se je vršil slavnostni obed, ki bo vedno ostal zaznamovan v zgodovini krlajestva kot spomenik neprevidnosti in zaslepljenosti.

Kralj je bil na lovu.

Kraljica je bila samotna, zaprta v svoje sobe ter trdna v sklepu, da ne čuje žvenketa kozarcev.

Nejn sin je bil v njenem naročju in pri njej se je nahajala Andree. Dve ženski sta dejali v enem kotu sobe.

Drug za drugim so pričeli prihajati v grad častniki v svojih uniformah. Konji so razgetali v hlevih, fanfare so zadonele in dve godbi, ona iz Flandrije ter ona gard, sta napolnili zrak s harmonijami.

Bleda, radovedna in nemirna množica se je zbrala ob ograji Versaillesa ter ter kritizirala in komentirala celi prizor.

V posameznih valih, nalik sunkom vetra, so prihajali skozi odprta vrata duhovi izbranih jedi, pečenk in vina.

Bilo je zelo neprevidno pustiti vdihavati tem izstradanim ljudem take vonje.

Obed se je vršil brez vsakega nemira. Častniki so sedeli ter zmerno pili. Tekom prve četrt ure se je vršil obed čisto po programu.

Tedaj pa se je pričel drugi del obeda.

Gospod de Lusignan, polkovnik flandrijskega polka, je vstal ter predlagal napitnico na kralja, kraljico prestolonaslednika in celo kraljevsko družino.

Štirje vzkliki so zadoneli na uho žalostnih gledalcev zunaj.

Neki častnik je vstal. Mogoče je bil duhovit in pogumen mož, človek zdravega razuma, ki je videl vnaprej izid vsega tega, ki je bil kraljevi rodbini odkrito udan. Ta mož je razumel ,da so med vsemi temi zdravicami pozabili eno.

Vsled tega je predlagal zdravico na zdravje naroda.

V dvorani je bilo čuti mrmranje.

— Ne, ne, — so odgovorili v zboru vsi navzoči.

Zdravica na narod je bila odklonjena.

Vsled tega je zavzela veselica svojo pravo smer in reka svoj pravi padec.

Beseda dotičnega častnika je imela usodepolne posledice. Pozabiti na narod, to še gre, a sramotiti ga, to je bilo preveč. Maščeval se je.

Ker je bil od onega trenutka naprej let prebit, je izginil zadnji pojav dostojnosti in v dvorano so vstopili dragonci, grenadirji in Švicarji, sploh vsi navadni vojaki, ki so se nahajali v gradu.

Vino je pričelo krožiti in pijanost je bila splošna. Vojaki so pozabili na razlike v činu ter trkali s svojimi častniki. Bilo je to v resnici bratovsko slavlje.

Vsepovsod je bilo čuti krike: — Naj živi kralj! Naj živi kraljica!

Postrežljivi služabniki so se odstranili, pohiteli k kraljici ter ji pričeli pripovedovati, kaj vse so videli.

Žalostno oko kraljice je zablestelo. Torej je še vedno najti nagnenje v francoskih srcih. Torej je še vedno upanje na dober izid!

Kraljica se je ozrla naokrog s temnim, brezupnim pogledom.

Pred vratmi njene sobe so se pričeli zbirati služabniki. Vsi so prosili kraljico, naj napravi obisk, naj se pokaže pri slavlju, na katerem je dva tisoč ljudi nazdravljalo monarhiji.

— Kralja ni in jaz sama ne morem iti, — je odvrnila žalostno.

— Pojdite z gospodom dofenom, — je rekel nekdo.

— Madama, madama, — je je zašepetal nekdo v uho, — ostanite tukaj, prosim vas, ostanite tukaj.

Obrnila se je ter zapazila gospoda de Charny.

(Dalje prihodnjič.)

POZDRAVI IZ NEW YORKA.

Predno se podam na parobrod pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike, posebno one v Collinwoodu in Clevelandu, in sicer moje brate in sestro Johano, Jožeta in njegovo družino, Angelo Marinko, njenega moža in družino, Johna Čehek in družino ter druge. Lepa hvala vsem onim, ki so me spremili na kolodvor. Vsakemu, kateri se namerava podati v staro domovino, priporočam, naj se zanesljivo obrnejo na rojaka Frank Sakserja, ker pri njem se vse preskrbi za potnike, karkoli potrebujejo, tako za prenočišče, hrano in potne listine. Zato vam ga priporočam, da se ne boste dali zapeljati kam drugam. Še enkrat srčen pozdrav Clevelandčanom in vam kličem: Na veselo svidenje v Jugoslaviji! — Jakob Grošelj.

* * *

Predno se podava na parobrod "Regina d'Italia" na Genovo, pošiljava pozdrave vsem našim sorodnikom in prijateljem v Collinwoodu in Clevelandu, Ohio. Posebno se pa zahvaljujeva stricu Johnu Rosel in celi njegovi družini, ki so naju tako lepo spremili na kolodvor. Srčna hvala tudi bratu Franku Košiček in Mariji Unetič ter njenemu sinu, ki so bili tudi navzoči. Pozdravljava tudi družino Matije Škufca, družino Karla Škufca, družino Urbana Praznik, Romana Maver, Matijo Slapnik, Antona Bek, Johna Furlan, Franka Velkan, Jospino in Frančiško Perše ter Jožefa Pretnar, vsi v Collinwood. Vsem skupaj kličeva: Na veselo svidenje v Jugoslaviji, ali pa v Clevelandu. Z Bogom! — Joe in Jennie Košiček.

* * *

Predno se podam v stari kraj v Šenožeče pri Divači, kjer se lahko takratkega pije, pozdravljam vse rojake v Ameriki, posebno pa one v Collinwoodu in se jim lepo zahvalim za spremstvo na kolodvor ter za darila, ki ste jih naložili v mojo potno torbo, zato vam vse najboljše želim: dober zaslužek in lahko delo. Lepo pozdravljam tudi Antona Corič in njegovo družino in se jim lepo ahvalim za njih trud. Pozdravljam tudi Jožefa, Antona in Franka Može. Z Bogom, moji strnči, na svidenje v Šenožečah! — Janez Može.

* * *

Pri odhodu v staro domovino pozdravljam brata in njegovo družino v Clevelandu, A. J. Krašovica in Frank Lončarja v Richwoodu, vse moje nekdanje delavce v Campi 52 in 55 ter vse druge prijatelje. Good-bye! — Fran Homovec.

* * *

Pred odhodom v staro domovino pozdravljam vse prijatelje v Yale, Kansas, posebno vse tiste, ki so me spremili na kolodvor. — Frank Kosmač.

* * *

Pred odhodom v staro domovino pozdravljamo vse prijatelje in znance v Ameriki, posebno pa one v East Pittsburgu, Pa., ki so nas spremili na kolodvor, ter jim kličemo: Z Bogom! — Frank Jerič, Jernej Zagorc, John Šetina in Frank Opič.

* * *

Predno odpotujem v staro domovino, pošljem še en pozdrav mojemu bratranecu ter njeovi ženi inovsem prijateljem in znancem, kateri se nahajajo v Black Diamondu, Wash. Pozdravljam tudi mojega brata Antona Milavec, ki je oženjen nekje v New Mexico, ter bratranca Jack Brumen ter njegovo ženo, ki se nahaja v Greensburgu, Pa. — John Milavec.

* * *

Predno se podam na široko morje, pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike, posebno pa mojega partnerja Matta Kuheli ter Johna Dermota in Tomaža Koss, vsi v Rock Springs, Wyo. Tebi John Dermota pa priporočam, da se obrneš na tvrdko Frank Saksef, kadar se nameniš za v stari kraj. Jaz sem bil tu dobro postrežen in tudi drugi enako. Na veselo svidenje v Jugoslaviji! — Max Semič, Žiri nad Škofjo Loko.

* * *

Predno se podam na morje, pošljem še en pozdrav mojemu možu Jimmy Valterju v Clevelandu, Ohio, ter njegovim starišem, bratom in sestram, vsem prijateljem in znancem. Z Bogom ter na veselo svidenje v par mesecih— Marie Valter.

* * *

Predno se podam na parnik "Regina d'Italia", ki vozi v Genovo, pozdravljam še enkrat mojo ženo Rozo Zupančič in mojega brata Louisa Zupančič ter njegovo družino. Lepa hvala Louisu Ižanč, ki me je poljal na kolodvor. Pozdravim vse delničarje Slovenske Delavske Zadružne Zveze v Collinwoodu in delničarje družbe Enakopravnost v Clevelandu, Ohio. Kličem vsem skupaj: Na svidenje nazaj v Clevelandu! John Zupančič.

* * *

Predno se podam v staro domovino, pozdravim vse svoje prijatelje in znance, posebno pa Petra Morines, Josipa Bergač in Franka Barbež. Lepa hvala vsem, ki so me spremili na kolodvor v Black Liek, Pa. Na svidenje v polentarski svobodi v Pograjah! — Frank Baša.

* * *

Pred odhodom v stari kraj pozdravljam svojega sina Franka Dejak v Taylor, Wash., in bratove sinove Johna Dejak v East Heleni, Mont., Charlesa Dejak in Franka Dejak v Chisholmu, Minn. Nadalje Johna Kromar in njegovo ženo, Franka Zobca in njegovo ženo, Johna in Rozo Kromar, Jožeta in Urško Lovšin, Vencka Pecka in sploh vse prijatelje v Clevelandu, posebno pa mojemu sinu kličem: Na zdar! — John Dejak.

* * *

Predno se podam na parobrod "Regina d'Italia", pozdravljam vse znance in prijatelje širom Amerike. Posebna hvala Martinu in Jožefu Abram, Franku Kitak in Andreju Susman iz Acoste, Pa., nadalje Franku in Louisu Zakšek iz Ralphtona, Pa., ki so me spremili do postaje Johnstown, Pa. Nadalje pozdravljam Antona in Mihaela Omerzu ter njune obitelji v Philadelphiji, Pa., kakor tudi Štefana in Johna Widmayer v Chicagi, Ill. Vsem skupaj kličem: Na veselo svidennje! — Jakob Zager.

Kje je JOŽEF JANEŠ? Doma je iz Podstene, občina Plešce, kotar Čabar. Pred 5. leti je bil vjet v Srbiji ter imel naslov: Josip Janeš, desetnik, Crveni Krst, Niš, Kragujevac. Od tedaj ni več slišati o njem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga naznani meni, ali pa naj se sam oglasi svoji ženi: Amalija Janeš, Žurge št. 14, pošta Oselnica, Kranjsko, Jugoslavia. Moj naslov je pa: Anthony Stampfel, 433 N. 5th St., Kansas City, Kansas. (14-17—7)

SUHO GROZDJE

importirano iz starega kraja
22 centov funt.
Boksa 50 funtov $11.00
Posebne cene na veliko.
BALKAN IMPORTING CO
51-53 Cherry Street
New York, N. Y.
naročilom pošljite $3 v naprej

WSS WSS WSS WSS

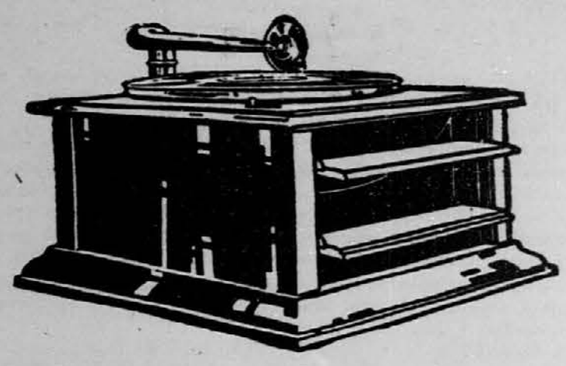

Najglasnejši pravi Columbia gramofon.

V zalogi jih imamo 450. Cena takega kakor ga vidite na sliki 32.50. Cena na dva peresa $40.00. Poje glasno, da ga slišite na miljo daleč. Brez colnine ga lahko nesete vstari kraj. Prave Vaše Kranjske Columbia plošče je dobiti pri nas. Cenik pošljemo brezplačno. Naročite si edino le pravi glasni Columbia gramofon takoj, dokler zaloga ne poide. Pošljemo ga prvi dan, ko dobimo Vaše naročilo. Ako ni resnica, kar Vam pišemo, Vam vrnemo denar.

Kar kupite od nas, ste sigurni, da je pravo in pošteno blago ter se ne boste kesali za svoj denar.

IVAN PAJK 24 MAIN STREET CONEMAUGH, PA.

Najstarejši in največji slov. dnevnik v Združ državah

"GLAS NARODA"

(Glasilo J. S. K. J.)

Novice iz vseh delov sveta,
dopisi iz slovenskih naselbin,
novice iz starega kraja,
članki politični, gospodarski,
izvirna poročila iz starega kraja,
črtice, povesti, roman,
šaljivo satirična kolona Peter Zgaga
vsak dan razven nedelj in praznikov.

STANE:

Za vse leto - - -	$6.00
za pol leta - - -	$3.50
za mesto New York za vse leto	$7.00

Najmodernejše vrejena

TISKARNA

ALLIED PRINTING 444 TRADES UNION LABEL COUNCIL NEW YORK CITY

Vabila, okrožnice, plakati, koverte, pisemski papir itd.

Točno in po najnižjih cenah.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street. New York City.